

Svatoanenské LISTY

4/2025

Čtvrtletník FNUSA V BRNĚ
www.fnusa.cz

BURZA KVĚTIN POMOHLA MOBILNÍMU HOSPICI

ORTODONCIE V NOVÉM

MLADÍ TALENTI VĚDY

Centrální sterilizace
u sv. Anny funguje už 10 let

Ortopedi nejsou jenom
řezníci, říká Filip Hudeček.
Prevencí zachraňuje
dětská kolena

Sestrou 45 let:
Naše povolání mělo
větší prestiž, ale péče
o nemocné se zlepšila

Vařením si čistím hlavu,
říká chirurg a autor tří
kuchařek prof. Ivan Čapov

První ICRC Days do Brna
přivedly světové odborníky
na léčbu nádorů a epilepsie

Výzkumnice
Anna Bartošková:
Zdraví by mělo být
ta nejjednodušší volba

MEDICÍNA

AKTUALITY,
SPOLEČNOST

VĚDA, VÝZKUM,
VZDĚLÁNÍ

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně

se sídlem
Pekařská 53, 602 00 Brno
IČ: 00159816

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ TÝMU, KTERÝ MĚNÍ PÉČI O PACIENTY K LEPŠÍMU!

PŘIJMEME VŠEOBECNÉ A PRAKTICKÉ SESTRY DO SMĚNNÉHO PROVOZU

ODBORNÉ POŽADAVKY:

- ▲ SŠ/VŠ vzdělání,
- ▲ chuť a nadšení pro svou práci.
- ▲ uživatelská práce s PC,
- ▲ odpovědný přístup,
- ▲ vstřícné chování k pacientům i kolegům, morální a občanská bezúhonnost.

NÁSTUP: ihned nebo dohodou

Strukturovaný životopis společně se
Souhlasem se zpracováním osobních
údajů zasílejte na e-mailovou adresu:
gabriela.judasova@fnusa.cz

NABÍZÍME:

- ▲ zajímavou a odpovědnou práci ve fakultní nemocnici;
- ▲ můžete se spolehnout na stabilní platové podmínky;
- ▲ 5 týdnů zasloužené dovolené a je možné využít až 3 Sick days;
- ▲ přispíváme na výborné obědy v naší jídelně. Na výběr je několik jídel a myslíme i na vegetariány a dietáře;
- ▲ abyste se udrželi v kondici, nabízíme možnost Multisport karty;
- ▲ přispějeme vám na penzijní připojištění a nabízíme zvýhodněné bankovní a finanční produkty;
- ▲ pravidelně nabízíme slevy našich partnerů na krásu a zdraví, elektroniku, mobilní tarify či kulturní akce;
- ▲ těší nás váš profesní i osobní růst, proto podporujeme vzdělávání širokou nabídkou workshopů a školení včetně zvýhodněných jazykových kurzů;
- ▲ možnost čerpání ze širokého portfolia benefitního systému Cafeterie – např. příspěvek na dovolenou, na vitaminy, na kulturní či sportovní aktivity, na knihy a další.

Kontakt/dotazy: Gabriela Judasová, HR Specialist, tel. +420 543 183 245, e-mail: gabriela.judasova@fnusa.cz

VÁŽENÉ KOLEGYNĚ A KOLEGOVÉ, MILÍ ČTENÁŘI,

blíží se čas Vánoc, období, které nám každý rok připomíná hodnoty, na něž se v každodenním shonu často zapomíná. Klid, porozumění a vděčnost.

Dovolte mi proto poděkovat všem zaměstnancům a zaměstnankyním nejen za práci, nasazení a kolegiální, ale také za profesionalitu, díky níž naši pacienti dostávají tu nejlepší péči. Poděkování míří i k našim partnerům, spolupracovníkům a všem, kteří nemocnici podporují.

Díky společnému úsilí a podpoře jsme mohli také v letošním roce pokračovat v rozvoji a modernizaci. Zvítězili jsme v soutěži o nejlepší EPC projekt přinášející roční úspory více než 50 milionů korun, zrekonstruovali jsme Doléčovací a rehabilitační oddělení, kaple u sv. Anny získala novou výzdobu, otevřeli jsme nový Urgentní příjem, který významně zefektivňuje akutní péči. Přibýly nové prostory pro výzkum či nová nemocniční kavárna, která zpřijemňuje prostředí nejen pacientům, ale i návštěvníkům a zaměstnancům. I následující rok pro nás bude ve znamení dalšího rozvoje a posilování kvality péče, která pro nás zůstává i nadále na prvním místě.

Do vánočních svátků Vám všem přeji co nejvíce klidu, pohody a času stráveného s těmi, na kterých Vám nejvíce záleží. Ať jsou pro Vás tyto dny zdrojem radosti a nové energie do nadcházejícího roku.

S úctou Vlastimil Vajdák
ředitel FN u sv. Anny v Brně

Centrální sterilizace	str. 4
Ortodoncie v novém nabídne nejmodernější péči	str. 6
Gynekologické oddělení rozšiřuje nabídku služeb	str. 7
Blesk ordinace 2025 přinesla rekordní návštěvnost	str. 8
FNUSA uzavřela smlouvu o spolupráci s Philipsem	str. 9
Ortopedi nejsou jenom řečníci, říká Filip Hudeček	str. 10
Cesta zpět do kondice začíná u správné stravy	str. 12
Dopravní úrazovost, znalectví a forenzní vědy 2025	str. 13
Když víčka tíží oči	str. 14
Oftalmologové uspořádali pracovní seminář	str. 15
Setkání studentů optometrie a ortoptiky	str. 15
Noc vědců 2025 na ICRC	str. 16
Věda a technika ovládly brněnské výstaviště	str. 17
Smích léčí, říká dobrovolnice FNUSA	str. 18
Rozsvítili jsme vánoční strom	str. 19
Vařením si čistím hlavu, říká chirurg Ivan Čapov	str. 20
Moja bujabéza	str. 21
Světový den cévní mozkové příhody	str. 21
Dana Klodvigová: Sestřičkou 45 let	str. 22
Burza květin vynesla bezmála 24 tisíc korun	str. 23
Z doručené pošty	str. 24
Hudební poděkování zdravotníkům	str. 25
Setkání odborníků na léčbu nádorů i epilepsie	str. 26
Léčba nádorů v klinické praxi do deseti let	str. 28
CLARA DAYS propojily akademickou sféru	str. 30
Etika a odpovědnost – základ důvěryhodné vědy	str. 32
ICRC je součástí projektu APBC	str. 33
Ve FNUSA zahájeno klinické hodnocení PARISAH	str. 33
Zdraví by mělo být ta nejjednodušší volba	str. 34
Dva doktoranti z ICRC převzali ocenění	str. 35
Podzimní seminář Akademie ICRC	str. 36
Podpora projektů z ICRC a FNUSA	str. 38
ICRC se vzdělává v oblasti mezinárodních grantů	str. 38

Svatoanenské listy

- Vydává Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, Pekařská 53, 602 00 Brno
- Ročník XI. • Číslo 4/2025
- www.fnusa.cz • redakce@fnusa.cz
- Šéfredaktor Anna Silná
- Redakce Jiří Erlebach, Martina Kopecká, Lucie Jungwirthová
- DTP Ivan Vacke
- Tisk Tiskárna ZEMAN ART s.r.o.
- Fotografie archiv FNUSA
- Evidenční číslo MK ČR E 19677 • ISSN 1805-7950
- Vychází zdarma čtvrtletně v nákladu 1700 ks
- Za obsah dodaných textů odpovídají autoři

PŘEDSTAVUJEME: CENTRÁLNÍ STERILIZACE

Centrální sterilizace ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně vznikla teprve před deseti lety, od té doby ale významně usnadňuje provoz nemocničních chirurgických pracovišť. Patnáctičlenný kolektiv nepřetržitě zabezpečuje přípravu sterilních zdravotnických prostředků pro Centrální operační sály, více než čtyřicet dalších nemocničních provozů a externí klienty. Za loňský rok k dalšímu použití připravili více než 85 tisíc nástrojů.

Sterilizace je jeden z klíčových procesů, který chrání pacienty před infekcemi. Při každé operaci či lékařském zákroku přichází nástroje do kontaktu s tkáněmi, a pokud by nebyly dokonale zbavené všech mikroorganismů, mohly by způsobit závažné komplikace. Správně provedená sterilizace tak funguje jako skrytý, ale zásadní článek celého zdravotnického řetězce. „Právě díky ní se mohou lékaři i pacienti spolehnout, že nástroje, které berou do rukou, jsou stoprocentně bezpečné,“ vysvětluje vrchní sestra Centrální sterilizace FNUSA Miroslava Macurová.

Sterilizované nástroje se kompletují do setů

„Naši sanitáři zajišťují příjem použitých nástrojů ze všech nemocničních pracovišť a jejich dekontaminaci. Každá položka ke zpracování na Centrální sterilizaci je vedena v elektronickém systému. Do budoucna se připravuje značení každého nástroje unikátním kódem, který se při použití bude skenovat na pacienta. Následuje samotná sterilizace, která probíhá podle přísných norem a pracovních postupů. Nemůže se stát, že by nějaký z nástrojů, který opouští naše pracoviště, nebyl sterilní,“ říká vrchní sestra Centrální sterilizace Miroslava Macurová.

Před deseti lety stála u zrodu pracoviště, jehož prostory i procesy nastavovala mimo jiné podle vzorů z Rakouska. „Tím, že jsme stavěli na „zelené louce“, jsme měli možnost vytvořit opravdu funkční a efektivní systém, kdy na sebe jednotlivé kroky od příjmu po výdej instrumentária plynule a logicky navazují,“ doplňuje. Celý prostor je rozdělen do tří zón – septické, meioseptické a aseptické. V té poslední již vysterilizovaný materiál pracovníci kontrolují ještě opticky a následně ukládají do výdejních boxů. Velkou výhodou a časovou úsporou pro pracovníky nemocničních klinik a oddělení pak je, že boxy jsou samoobslužné. Zástupci ze zdravotnických provozů si nástroje mohou vyzvednout bezkontaktně v určenou výdejní dobu, pro Centrální operační sály pracoviště sterilní materiál vydává nepřetržitě.

Elektronická evidence minimalizuje nepřesnosti

Nemocniční pracoviště na Centrální sterilizaci objednávají sterilizaci jak jednotlivých nástrojů, tak i přípravu setů. V takovém případě objednávka zahrnuje celou sadu instrumentária pro konkrétní operaci a na pracovnících Centrální sterilizace není pak pouze zajištění sterilizace, ale i kompletace. „Za loňský rok jsme takových kontejnerů připravili více než devatenáct tisíc,“ upřesňuje vrchní sestra.

S přípravou setů významně pomohla digitalizace, ke které pracoviště přistoupilo v roce 2022. Zavedení elektronické evidence instrumentária celou spolupráci mezi nemocničními operačními sály a Centrální sterilizací zefektivnilo: „Z pracoviště k nám přijde objednávka se seznamem potřebných nástrojů včetně obrazové dokumentace, podle kterého kontejnery zkompletujeme.“

Samoobslužné výdejní boxy

Kromě plánovaných výdejů na pracovišti skladují i rezervní kontejnery, po kterých mohou zdravotníci sáhnout v akutních případech. Aby na operační sál kontejnery mohli expedovat okamžitě, musí zaměstnanci pravidelně kontrolovat jejich expiraci.

Systém kontrol je na pracovišti striktní a netýká se jen sterilizovaného instrumentária, ale i samotných myček a sterilizátorů. Ty je potřeba podle přesných pracovních postupů testovat každý den.

V roce 2023 získalo pracoviště certifikát Systém managementu kvality – zdravotnické prostředky dle normy ISO 13485:2016.

Preciznost je klíčem k úspěchu

Největším klientem Centrální sterilizace je I. ortopedická klinika FNUSA a LF MU, která má na Centrálních operačních sálech mimořádně rozsáhlý operační program. Nástroje používané při výměnách velkých kloubů jsou těžké a při kompletaci do sady pro pracovníky sterilizace představují i fyzicky náročnou výzvu.

„V tomto je naše práce komplikovaná – manipulujeme s těžkými vahami, navíc během dlouhých dvanáctihodinových směn. Vyžaduje také velkou míru koncentrace a pozornosti, aby nedošlo k žádné chybě. A nejspěšnější je to u nás v tom, že ač jsme zdravotní sestry a sanitáři, nepřicházíme do kontaktu s pacienty,“ říká vrchní sestra s tím, že část kolektivu právě tato skutečnost na pracoviště přivedla.

„Naše práce není vždycky jednoduchá, ale mám kolem sebe tým lidí, který ji dělají s obrovskou odpovědností. Díky pečlivosti a důslednosti celého oddělení můžeme nemocnici poskytovat služby na špičkové úrovni,“ uzavírá Miroslava Macurová.

Vrchní sestra Centrální sterilizace FNUSA Miroslava Macurová

Všechny nástroje je potřeba nejprve dekontaminovat

Od pinzet po vozíky. Centrální sterilizace zpracuje stovky druhů zdravotnických prostředků

Pracoviště v suterénu pavilonu intenzivní medicíny O1 s přímým napojením na heliport a Centrální operační sály je vybaveno velkokapacitními přístroji na mytí a dezinfekci instrumentária, kontejnerů i přepravních vozíků. Ke sterilizaci nemocnice využívá nejmodernější parní sterilizátory a nízkoteplotní chemický sterilizátor na citlivé materiály, například robotickou optiku.

ORTODONCIE V NOVÉM NABÍDNE NEJMODERNĚJŠÍ PÉČI

Pacienti, kteří do Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně míří kvůli nápravě nepravidelnosti chrupu či čelistních anomálií, čeká nově a přívětivější prostředí. Ortodontické oddělení Stomatologické kliniky FNUSA a LF MU se přestěhovalo do zrekonstruované budovy S, což kromě moderního prostředí přineslo také obměnu velké části technologií.

Dříve oddělení sídlilo v budově D naproti klinice, v prostorách, které již technicky ani provozně nevyhovovaly. „Nové prostředí je rozhodně komfortnější pro pacienty a významně oceňují i přesun do hlavní budovy kliniky. To nám umožňuje lepší multidisciplinární spolupráci a šetří čas pacientům – například při přesunech na rentgen, při konzultacích či dalších odborných vyšetřeních,“ komentuje primář Stomatologické kliniky FNUSA a LF MU MDDr. Jan Cahlík.

Spolu s rekonstrukcí prostor proběhla i rozsáhlá výměna vybavení. „Celé pracoviště je zcela nové, odpovídající současným trendům. Používáme moderní technologie skenování v dutině ústní, takže pacienti v některých případech už nemusejí podstupovat klasické otisky zubů pomocí otiskovací hmoty. Místo toho jim malé zařízení během několika minut naskenuje chrup a vytvoří přesný 3D model,“ říká vedoucí lékařka ortodontického oddělení doc. MUDr. Pavlína Černochová, Ph.D. Tento digitální model pak slouží k výrobě moderních typů rovinátek, například téměř neviditelných fóliových aparátů nebo přesně navržených skeletálně kotvených aparátů pro složitější případy.

Spolu s kolegy na pracovišti používají také systém Dental Monitoring, který pomáhá sledovat průběh léčby na dálku. Pacient pořizuje pomocí mobilního telefonu pravidelné fotografie či krátké skeny zubů a speciální software s využitím umělé inteligence vyhodnocuje, zda léčba probíhá podle plánu. Lékař díky tomu má stav pacientova chrupu pod dohledem i mezi jednotlivými kontrolami, může včas reagovat na potřebu úpravy léčby, a pacient absolvuje méně osobních návštěv na klinice.

Pracoviště je současně Centrem pro léčbu pacientů s rozštěpy a závažnými vývojovými anomáliemi obličeje, kterým je rovněž poskytována komplexní ortodontická léčba.

V rámci rekonstrukce vznikla na stejném patře také malá digitální laboratoř. Její přítomnost usnadní spolupráci s techniky, urychlí předávání dat a zjednoduší proces výroby protetických a ortodontických aparátů.

GYNEKOLOGICKÉ ODDĚLENÍ ROZŠÍŘUJE NABÍDKU SLUŽEB

Bezmála rok ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně funguje Gynekologické oddělení. Doposud se zaměřovalo na ambulantní preventivní péči a konziliární vyšetření hospitalizovaných pacientek z jiných pracovišť. Nově rozšiřuje portfolio poskytovaných služeb: „Oddělení máme již plně vybavené pro poskytování špičkové minimálně invazivní chirurgie, na kterou bychom se v následujícím období chtěli více zaměřit,“ komentuje primář pracoviště MUDr. Josef Pulkert.

Jaké operace a výkony v rámci jednodenní chirurgie můžete pacientkám nabídnout?

Aktuálně jde zejména o diagnostické a operační hysteroskopie, umělá ukončení těhotenství, dále provádíme malé zákroky na děložním čípku, v pochvě a zevním genitálu. Naše pracoviště disponuje kromě nejmodernějších resektoskopů také jedním z nejsubtilnějších hysteroskopů na trhu, což nám umožňuje zákroky provádět i bez nutnosti celkové anestezie, buď v analgosedaci, nebo úplně bez anestezie.

Jsou na vašem pracovišti dostupné i nadstandardní, placené výkony?

Na oddělení provádíme i estetické výkony, které pacientkám neproplácí zdravotní pojišťovny. Jde o úpravy zevního genitálu, například labioplastiku či odstranění různých výrůstků z estetických důvodů. Výhodou může být pro potenciální zájemkyně kratší čekací doba, než je u podobných zákroků obvyklá. Kompletní ceník výkonů pacientky najdou na webových stránkách Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Péči v režimu samoplátce samozřejmě poskytujeme i tu základní, pokud to některá z pacientek vyžaduje.

Jakým dalším směrem se bude péče na gynekologickém oddělení ubírat?

Další prostor pro rozvoj moderních operačních metod nám od začátku příštího roku poskytne robotický operační systém

DaVinci, který nabízí výhody precizního, téměř bezkrevného a rychlého operování. Pacientky se po těchto operacích velmi rychle hojí a brzy vrací do normálního osobního a pracovního života.

Při jakých gynekologických operacích má robot uplatnění?

Robot byl doposud využíván v gynekologii převážně u onkologických onemocnění, ale postupně se bude častěji uplatňovat i při operování žen s benigními diagnózami. Tak jak to plánujeme v naší nemocnici. Pevně věřím, že spokojené budou nejen operované ženy, ale i odesílající lékaři, se kterými budeme spolupracovat. Robotické operování už není hubdou budoucnosti, je našim pacientkám plně k dispozici.

Gynekologické oddělení Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně stále registruje nové pacientky. Lékaři v ambulanci sídlící v budově A5 ordinují od pondělí do pátku v čase 7:30–15:00. Zájemkyně se mohou přihlašovat do preventivní péče i objednávat na operační výkony na tel. 543 182 153.

BLESK ORDINACE 2025 PŘINESLA REKORDNÍ NÁVŠTĚVNOST

Zdravotníci Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně provedli v rámci letošní Blesk Ordinance rekordní počet vyšetření. Na preventivní akci, do které se nemocnice zapojila již popáté, se nechalo na specializovaných stanovištích vyšetřit bezmála pět tisíc návštěvníků. Vysoká návštěvnost potvrdila význam prevence – odborníci zachytili v několika případech nebezpečné či hraniční nálezy.

Oblíbená akce se opět uskutečnila na Náměstí Svobody, kde organizátoři z deníku Blesk vystavěli improvizované ordinace. Svatoanenské specialisté v nich vyšetřovali například hladinu cukru v krvi, nitrooční tlak, plíce nebo krevní tlak. Novinkou letošního ročníku byl stan Oddělení urgentního příjmu, ve kterém se zájemci naučili základy první pomoci. Kardiopulmonální resuscitaci na figuríně si navíc mohli vyzkoušet i rozšířeně ve virtuální realitě.

V reakci na vysoký zájem o kontrolu znamének posílala I. dermatovenerologická klinika FNUSA a LF MU svůj vyšetřovací tým, který tak mohl prohlédnout 450 zájemců a odhalit dvacet nádorů kůže v raném stádiu. Další návštěvníci s podezřelými nálezy byli pozváni k dovyšetření na klinice.

Ze čtyř stovek návštěvníků, kteří si nechali změřit krevní tlak, jich mělo 150 zvýšené hodnoty a jeden z nich musel být dokonce okamžitě odeslán na urgentní příjem. Zvýšený nitrooční tlak, signalizující podezření na zelený zákal, zaznamenali odborníci z Oddělení nemocí očních a optometrie u 25 z 500 vyšetřených. Alarmující byl také počet nově odhalených pravděpodobných diabetiků – 60. Všichni tito lidé byli odesláni na došetření na II. interní klinice. Plíce si na spirometru nechalo zkontrolovat 150 zájemců, z nichž deset odešlo s podezřením na CHOPN, anémii či astma. Vyšetření srdeční arytmie absolvovalo 250 lidí a i zde byla téměř desítka lidí odeslána k další prohlídce na kardiologii.

Velké oblíbené se těšila i stanoviště, kde si lidé mohli nechat poradit s kombinací léků nebo nutričně vyváženou stravou. Klinické nutriční terapeutky verdikt o nadváze či obezitě vyslovovaly ve čtyřiceti procentech případů. Ve stánku Transfuzního oddělení zájemci mohli zase zjistit, jakou mají krevní skupinu – využilo toho téměř 300 lidí.

Své aktivity představili také dobrovolníci z DobroCentra u sv. Anny a iniciativa Act FAST, která se zaměřuje na prevenci mrtvice.

Pestrým doprovodným programem i letos prováděla Eva Decastelo, která na podiu vyzpovídala několik vyšetřujících zdravotníků, například na téma pestrého jídelníčku nebo ochrany před slunečním zářením. Čekání na vyšetření návštěvníkům zpestřila zpěvačka Olga Lounová, herci z Ordinance v růžové zahradě nebo třeba možnost zapojit se do hry bingo.

Akce se uskutečnila pod záštitou ministra zdravotnictví Vlastimila Válka, který si sám nenechal ujít některá preventivní vyšetření. „Je to úžasná akce, která nese plody. Má velký podíl na tom, že po 10 letech chodí na prevenci a screeningová vyšetření o 250 tisíc lidí víc. To je pro představu polovina Brna,“ pochválil tímto způsobem zdravotníky i organizátory Válek.

FNUSA UZAVŘELA SMLOUVU O SPOLUPRÁCI SE SPOLEČNOSTÍ PHILIPS

Zástupci Fakultní nemocnic u sv. Anny v Brně a společnosti Philips ve středu 17. září podepsali smlouvu o spolupráci. Jejím obsahem je participace na klinickém projektu, který se zabývá monitorováním a hodnocením prokrvení srdečního svalu a hodnocením fibrózy myokardu levé síně.

Smlouvu podepsali Ing. Vlastimil Vajdák, ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, Tomáš Vavrečka, ředitel divize Health Systems ve společnosti Philips Česká republika, a Marcin Molin, ředitel divize Personal Health ve společnosti Philips Česká republika, za účasti honorárního konzula Nizozemského království Pavla Iványiho. „Podpis smlouvy je vyústěním dlouhodobých jednání a společného úsilí. Představuje významný krok na cestě k posílení vzájemných vztahů a stvrzuje další etapu spolupráce,“ uvedl ředitel FNUSA Vlastimil Vajdák.

Smlouva obsahuje dva dílčí projekty, na kterých budou spolupracovat zejména lékaři a výzkumníci z Mezinárodního centra klinického výzkumu FNUSA a LF MU, I. interní kardiologické kliniky FNUSA a LF MU a Kliniky zobrazovacích metod FNUSA a LF MU. Kromě společnosti Philips se budou na studii podílet také odborníci z Vysokého učení technického v Brně.

Prvním z dílčích projektů je studie KAPPS – kvantitativní analýza perfuze srdečního svalu. „Cílem studie je zlepšit způsob, jakým se hodnotí prokrvení srdečního svalu při zátěži. Doposud se používalo zejména semikvalitativní nebo vizuální hodnocení, tedy subjektivní posouzení lékařem. My chceme vyvinout kvantitativní metodu, která umožní přesné a objektivní měření, což by mohlo v budoucnu zlepšit péči o pacienty s bolestmi na hrudi a podezřením na onemocnění srdečního svalu,“ popsal doc. MUDr. Roman Panovský, Ph.D., vedoucí studie v FNUSA.

Druhý projekt se bude zabývat tvorbou 3D modelů levé síně z dat získaných magnetickou rezonancí s cílem detekovat a kvantifikovat ložiska fibrózy myokardu.

MEDICINA

11

CESTA ZPĚT DO KONDICE ZAČÍNÁ U SPRÁVNÉ NUTRICE

Nechtěné hubnutí, ztráta chuti k jídlu, slabost či únava – zdánlivě nenápadné příznaky, které však mohou signalizovat závažný problém. Malnutrice neboli podvýživa negativně ovlivňuje celkový zdravotní stav, komplikuje léčbu a v krajních případech může ohrozit i život. Abychom tomuto stavu u pacientů Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně předešli, dohlíží na jejich výživu klinické nutriční terapeutky. „Hlavním cílem je, aby se pacient vrátil domů v co nejlepší kondici, nejlépe jako před hospitalizací,“ říká Lucie Konečná, klinická nutriční terapeutka Doléčovacího a rehabilitačního oddělení FNUSA.

Právě toto pracoviště má v nutriční péči řadu specifik, a to nejen kvůli jeho detašované poloze v Novém Lískovci. Pacienti oddělení často patří do skupin, které jsou ke vzniku malnutrice zvláště náchylné: „Naše oddělení je zaměřené na rehabilitaci, zotavování se po operacích, cévních mozkových příhodách nebo pro zhoršení mobility např. u Parkinsonovy choroby. Je vedeno jako následná péče a délka hospitalizace je proto delší než na akutním lůžku – průměrně třicet dní.“

Dalším rizikovým faktorem je pak věk pacientů, který na DRO dosahuje průměrně 74 let. Častým důvodem pro vysoké riziko malnutrice u starších pacientů je skutečnost, že ve vyšším věku dochází ke ztrátě chuti na jídlo, nepociťování hladu, nechutenství. „Problémem je často i špatně zvolená dieta – pacient s protetickým nebo zcela chybějícím chrupem nezvládne různé konzistence stravy pokousat, a proto jídlo často odmítá. U neurologických diagnóz může docházet k poruše polykání – dysfágií,“ vysvětluje terapeutka.

Pro snížení rizika komplikací spojených s malnutricí, zlepšení tolerance léčby, hojení ran i zkrácení doby hospitalizace je podle ní spolupráce celého oddělení. Začíná ihned po příjmu pacienta – ošetřující personál pacienta zvaží, změří a vytvoří nutriční screening. Nutriční terapeutka následně od pacienta zjišťuje další podrobnosti, aby mohla vytvořit individuální nutriční plán. Rozhoduje celkový zdravotní stav, dietní omezení dané diagnózou, laboratorní výsledky, speciální potřeby konzistence stravy nebo informace o ztrátě hmotnosti za určitý čas.

Další částí spolupráce je monitorování příjmu stravy a tekutin, vedením tzv. denní bilance stravy. „Pacienta vážíme jednou za týden, abychom zjistili, zda nedochází k dalšímu úbytku hmotnosti. Nastavujeme nutriční podporu a navyšujeme také množství bílkovin ve stravě pro zlepšení hojení ran a vzhledem k probíhající rehabilitaci,“ popisuje Konečná.

Pomoc ošetřujícího personálu je pro klinické nutriční terapeutky nezbytná. „Dopomoc při jídle, krmení, aktivní nabízení jídla, tekutin a nutriční podpory pacientům – to je to, co při návštěvě pacienta vždy oceníme,“ říká s tím, že spolupráce a péče o pacienty je dlouhodobá a multioborová záležitost týkající se všeobecných sester, sanitářů, fyzioterapeutek, ergoterapeutek i logopedek. „V DRO je komplexní, šikovný tým, se kterým je i přes náročnější situaci u pacientů a v zázemí detašovaného pracoviště bez výdejního tabletového systému radost spolupracovat,“ shrnuje nutriční terapeutka.

Nutriční terapeutka Lucie Konečná při konzultaci s pacientem

Riziko malnutrice lze včas odhalit a účinně řešit

Malnutrice neohrožuje pouze pacienty na nemocničním lůžku. Jde o stav, který způsobuje zvýšenou náchylnost k infekčním onemocněním, snižuje účinnost léčiv, zpomaluje hojení ran, zhoršuje funkci srdce i ledvin a mnoho dalšího. Poruchy výživy obecně zhoršují úspěšnost prakticky všech typů léčby v důsledku zhoršené regenerace.

Počátky malnutrice někdy mohou být těžko rozeznatelné, zvláště u lidí s nadváhou. Mezi její příčiny patří kromě nedostatečného příjmu potravy naopak také nadměrný příjem a její nevhodné složení. Není náhodou, že se problém často týká osob ve špatné sociálně-ekonomické situaci.

Na webu www.rizikamalnutrice.cz zájemci najdou kromě praktických rad a tipů, také kalkulačku rizika, díky které si mohou orientačně zjistit, jak si na tom s výživou stojí.

DOPRAVNÍ ÚRAZOVOST, ZNALECTVÍ A FORENZNÍ VĚDY 2025

Pátý ročník multidisciplinární konference Dopravní úrazovost, znalectví a forenzní vědy, který se uskutečnil 18.–19. září 2025 v Mikulově, navázal na bohatou tradici odborných setkání věnovaných úrazové problematice a forenzním oborům. Plynule pokračuje v linii někdejších Mezinárodních kongresů úrazové chirurgie a soudního lékařství i konferencí Dopravní úrazy, konaných právě v tomto jihomoravském městě.

Pořadatelem letošní konference byl Ústav soudního lékařství Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Záštitu nad akcí převzal Ing. Vlastimil Vajdák, ředitel FNUSA, JUDr. Stanislav Křeček, veřejný ochránce práv, a prof. MUDr. Martin Repko, Ph.D., děkan LF MU.

Přednášející i posluchači konference se rekrutovali zejména z řad soudních lékařů, soudních inženýrů, policistů, státních zástupců, soudců, advokátů, složek integrovaného záchranného systému, soudních znalců ze všech oborů i zástupců pojišťoven.

Hlavní témata letošní konference byla stejná, jako tomu bylo v minulých ročnících – Obecná problematika znalecké činnosti v ČR, Dopravní úrazovost z multidisciplinárního pohledu, Alkoholová i nealkoholová toxikomanie v dopravě, Odškodňování nemajetkové újmy na zdraví, Lékařská pochybení a Varia.

Odborný program organizátoři rozdělili do pěti bloků, třech čtvrtěčních a dvou pátečních, kdy jedním z nich byla i panelová diskuze na téma Aktuální otázky znalectví v ČR. Během dvou kongresových dní zaznělo více než dvacet odborných ústních sdělení.

Ze soudně lékařské tematiky pořadatelé otevřeli otázku nemajetkové újmy a problematiku novely zákona o znalcích. Dále zazněla skupina přednášek věnujících se řízení pod vlivem návykových látek – benzodiazepinů a kratomu. Nechybělo ani odprezentování témat kontaminace životního prostředí při autonehodách či využití pokročilých trojrozměrných metod v detekci traumatických změn na kostře. Zpestřením byla na závěrečná přednáška s názvem Co se skrývá pod sukni? od primářky sexuologického oddělení Fakultní nemocnice Brno MUDr. Sejbaldové.

Neodmyslitelnou součástí každé správné konference je společenský večer, který proběhl v moderních prostorách hotelu Galant v Mikulově, s krásnou vyhlídkou na mikulovskou dominantu – Svatý kopeček s Kaplí sv. Šebestiána. Kongres je pojímán jako vědecká mezioborová akce a jeho cílem je přinést účastníkům větší přehled a orientaci v multioborové spolupráci, což i letošní ročník úspěšně naplnil.

Na závěr nezbyvá než pozvat případné zájemce na příští konferenci, která se uskuteční na stejném místě na podzim roku 2026.

**MUDr. Lucie Mičáňková, MUDr. Miroslav Ďatko, Ph.D.
Ústav soudního lékařství FNUSA a LF MU**

KDYŽ VÍČKA TÍŽÍ OČI. BLEFAROPLASTIKA PŘINÁŠÍ ÚLEVU I SVĚŽÍ VZHLED

Odstranění pocitu těžkých víček, únavy očí i zlepšení zorného pole. Výhody, které kromě omlazení vzhledu přináší operace horních víček, takzvaná blefaroplastika. Zájemci ji mohou podstoupit také na Oddělení nemocí očních a optometrie Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně – v zázemí specializovaného pracoviště a bez potřeby hospitalizace.

Blefaroplastika je rychlý zákrok s krátkou rekonvalescencí, dlouhotrvajícím efektem a přirozeným výsledkem. Ač jde primárně o estetický výkon, významně pomáhá řešit i funkční problémy.

Zákrok se provádí v lokální anestezii

Zákrok probíhá ambulantně, v lokální anestezii. „Po aplikaci lokální anestezie odstraníme z horního víčka nadbytečnou kůži a v případě potřeby také tukové prolapsy. Ránu zašijeme, přičemž jizvička je skryta v ohybu horního víčka,“ popisuje oftalmoložka MUDr. Veronika Pandoščáková s tím, že pacient po zákroku odchází domů. Za týden se vrátí na kontrolu, při které mu zdravotníci odstraní stehy.

Plastika obou horních víček na Oddělení nemocí očních a optometrie Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně stojí 11 tisíc korun. Zájemci si zákrok mohou zaplatit také v balíčku Plus, který kromě blefaroplastiky zahrnuje přípravky pro lepší hojení rány a ochranu před slunečním zářením. Jeho cena je 12 250 korun. Obě varianty jsou k dispozici také ve formě dárkových poukazů, jejich prodej probíhá na evidenci oční ambulance v budově A.

BLEFAROPLASTIKA HORNÍCH VÍČEK

Malý zákrok, velký rozdíl.

NEBOJTE SE PLASTIKY VÍČEK

- ✓ Je to **rychlý** zákrok
- ✓ s **krátkou** rekonvalescencí,
- ✓ **dlouhotrvajícím** efektem
- ✓ a **přirozeným** výsledkem.

Zákrok je možné zakoupit i jako dárkový poukaz pro Vaše blízké. Blíže informace na naší recepci nebo tel. č. 543 182 849.

OFTALMOLOGOVÉ USPOŘÁDALI SEMINÁŘ PRO ODBORNOU VEŘEJNOST

Tradiční pracovní oftalmologický seminář ve FN u sv. Anny v Brně zahájila primářka Oddělení nemocí očních a optometrie MUDr. Hana Došková, Ph.D., společně s vedoucím Katedry optometrie a ortoptiky LF MU doc. Mgr. Pavlem Benešem, Ph.D. Úvod patřil představení nových přístrojů dostupných na svatoanenském pracovišti – zejména předně segmentového OCT MS 39 a SLT laseru pro léčbu glaukomu, a také informacím o chystaných vyšetřovnách a operačních sálech v pavilonu A5.

Odborný program otevřela přednáška MUDr. Andrey Chlíbkové a MUDr. Petry Poštolkové o riziku příliš rychlé kompenzace diabetu, která může vést ke zhoršení nálezu na očním pozadí. Následoval příspěvek MUDr. Miroslava Fedora a doc. MUDr. Karolíny Skorkovské, Ph.D., o výhodách selektivní laserové trabekuloplastiky v léčbě glaukomu, jež může nahradit kombinace očních kapek. MUDr. Veronika Pandoščáková a MUDr. Veronika Potěšilová poté představily možnosti estetických i funkčních výkonů na víčkách prováděných na ONOO. Před předstávkou vystoupili Mgr. Petr Veselý, DiS., Ph.D., a doc. Mgr. Pavel Beneš, Ph.D., s prezentací přístrojového vyšetření barvocitu.

V druhé části semináře doc. MUDr. Karolína Skorkovská, Ph.D., a MUDr. Natálie Bradnová Pešová upozornily na oční komplikace spojené s moderními antidiabetiky nevhodně užívanými k hubnutí. MUDr. Tomáš Mňuk a MUDr. Veronika Šťastná prezentovali kazuistiku maligního nádoru maskovaného jako chalazion. MUDr. Lucie Ščerbíková přiblížila chirurgická řešení neprůchodnosti slzných cest a spolupráci ONOO s KOCHHK. Na závěr MUDr. Veronika Pandoščáková představila diagnostické možnosti OCT MS 39.

Akce byla zařazena do systému celoživotního vzdělávání ČLK a mohla proběhnout i díky podpoře firem Bausch and Lomb, Unimed Pharma, Ursapharm, Théa, Zeiss, Spirit Medical a Pharma Select.

Prim. MUDr. Hana Došková, Ph.D., doc. Mgr. Pavel Beneš, Ph.D., Mgr. Petr Veselý, DiS., Ph.D., MUDr. Tomáš Mňuk, ONOO FNUSA a KOO LF MU

STUDENTI OPTOMETRIE A ORTOPTIKY SE SETKALI NA KONFERENCI V BRNĚ

Dne 16. října 2025 se na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně uskutečnil 16. ročník Celostátní studentské konference optometrie a ortoptiky (16. CSKO). Akce se zúčastnilo přibližně sto padesát studentů z bakalářských studijních programů Optika a optometrie a Ortoptika a navazujícího magisterského studia Optometrie.

Mezi čestnými hosty konference byli předsedkyně České společnosti ortoptistek Mgr. Gabriela Mišíková, viceprezident Společnosti českých očních optiků a optometristů Mgr. Martin Vrubel, Ph.D., a mnozí další.

Po úvodním slovu přednosty Katedry optometrie a ortoptiky LF MU doc. Mgr. Pavla Beneše, Ph.D., následovaly prezentace finálních i průběžných výsledků bakalářských i diplomových prací studentů navazujícího magisterského studia optometrie. V průběhu přestávek se uskutečnily workshopy, kdy se účastníci mohli seznámit například s ochranou před modrým světlem pomocí BlueCut úpravy na brýlových čočkách, a posterové prezentace v českém i anglickém jazyce.

Součástí konference byla také soutěž o nejlepší prezentaci a poster. V kategorii prezentací získala 1. místo Bc. Karolína Kutlíková, 2. místo a 3. místo se stejným hodnocením obsadily Bc. Eliška Ondráčková a Bc. Natálie Šimuláková. V kategorii posterů se na 1. místě umístila opět Bc. Karolína Kutlíková, 2. místo obsadila Bc. Natálie Šimuláková a 3. místo Bc. Eliška Ondráčková. Účastníci se mohli zapojit i do odborného kvízu, v němž zvítězila Veronika Solilová.

Závěrem děkujeme všem, kteří přispěli k organizaci a průběhu 16. ročníku CSKO. Zvláštní poděkování patří společností Castor, CooperVision a SwissLens za jejich podporu a sponzorské dary.

Bc. Adéla Havlová, Mgr. Petr Veselý, DiS., Ph.D., doc. Mgr. Pavel Beneš, Ph.D., prim. MUDr. Hana Došková, ONOO FNUSA a KOO LF MU

BOHATSTVÍ VĚDECKÉHO POZNÁNÍ ANEBO NOC VĚDCŮ 2025 NA ICRC

Bohatství může mít mnoho podob – bohatství ducha, přírody či kultury. A právě věda a technologie ukázaly na letošní Noci vědců 2025 svou vlastní jedinečnou formu bohatství. Na akci, kterou navštívilo přes 120 tisíc lidí po celé republice, nemohlo chybět ani Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC).

Naši imunologové názorně ukázali, jak funguje obrana lidského těla – od komplexních reakcí imunitního systému až po příklady, jak naše buňky spolupracují, když je potřeba bránit organismus před hrozbami z vnějšího světa.

Velký zájem vzbudila také prohlídka Faradayových klecí, míst, kde zkoumáme ty nejcitlivější signály lidského těla bez rušivého elektromagnetického šumu. Návštěvníci měli jedinečnou možnost vstoupit do prostoru, kam se běžně nepodívají ani mnozí vědci z jiných oborů.

Do letošní Noci vědců se zapojilo rekordních 139 institucí napříč Českou republikou. Fenomén Noci vědců neutuchá, a organizátoři proto už nyní pracují na dalším ročníku, který zahájí novou dekádu vědecké popularizace. Oblíbená akce do ní po dvaceti letech přitom vstoupí s novým názvem jako Noc vědy.

„Plánovaná změna názvu reflektuje jak společenskou poptávku po genderově neutrálním pojmenování, tak přesvědčení organizátorů, že změna názvu akce nijak nemění její charakter a dlouhodobé poslání, jímž je propagace vědy a výzkumu ve všech jejích podobách,“ vysvětluje zástupkyně národního koordinátora Noci vědců Dana Kardová.

Česká Noc vědců je i letos součástí European Researchers' Night, celoevropské akce podporované Evropskou unií s cílem propojit vědu a společnost a zvýšit zájem mladých lidí o vědu. Evropská noc vědců se koná ve 25 zemích, přičemž česká Noc vědců je co do rozsahu vůbec největší – tvoří zhruba polovinu zapojených měst.

VĚDA A TECHNIKA OVLÁDLY BRNĚNSKÉ VÝSTAVIŠTĚ: ICRC ZAUJALO UKÁZKOU MIKROBŮ A PRÁCE V ČISTÝCH PROSTORECH I VÝZKUMEM IMUNITNÍCH REAKCÍ

Pavilony brněnského výstaviště se od 5. do 7. září proměnily v místo plné vědy, techniky a interaktivních zážitků. Festival pořádaný Hvězdárnou a planetáriem Brno přilákal tisíce návštěvníků všech věkových kategorií. Vědci a vědkyně z ICRC byli na místě v pátek a sobotu, kde si pro veřejnost připravili řadu praktických, vzdělávacích i zábavných stánků. Neděle pak patřila dárcovství krve.

První pomoc nanečisto

Páteční program odstartoval workshopem zaměřeným na výuku první pomoci a výuku metody ACT FAST, díky které se celé školní třídy naučily rozpoznat příznaky cévní mozkové příhody a jak důležitá je rychlá reakce a okamžité přivolání záchranné služby. Zájemci se učili rozpoznávat příznaky mrtvice a infarktu a vyzkoušeli si, jak správně reagovat v kritických situacích. Děti si tak díky programu Skupiny veřejného zdraví týmu ICRC Stroke odnesly nejen nové dovednosti, ale i větší jistotu, jak pomoci v praxi.

Čisté prostory a práce s buňkami

Po celý pátek i sobotu měli návštěvníci možnost vyzkoušet si, jak náročná je práce v obleku do čistých prostor. Kdo chtěl, mohl si obléct i chirurgický plášť a stát se aspoň na fotku lékařem, a pokud měl dotyčný před sebou ještě léta studií, tak si třeba i odnést i inspiraci, jakým směrem se ubírat. Zaujala i ukázka mikrobů, které se nacházejí v běžném kancelářském nebo obytném prostoru, a jejich porovnání s extrémní čistotou prostor, kde vznikají léčiva zachraňující lidské životy.

Imunita a výzkum sepse

Vědci zavedli malé návštěvníky také do fascinujícího světa imunologie. Děti se dozvěděly, jak lidské tělo bojuje proti nemocem, a názornou formou si ukázaly, jak spolu jednotlivé složky imunitního systému spolupracují. Součástí programu byla i interaktivní ukázka toho, z čeho se skládá lidská buňka – od jádra přes mitochondrie až po buněčnou membránu.

Od sazeničky k tobolce

Sobotní odpoledne patřilo rostlinám a léčivům. Návštěvníci se seznámili s řízeným pěstováním rostlin, které umožňuje dosáhnout jednotného obsahu účinných látek. Nechyběla ani možnost vyzkoušet si práci vědce i farmaceuta při výrobě vlastní pilulky.

Jsme stejná krevní skupina?

Neděle pak patřila představení Transfuzního oddělení FNUSA. Zájemci mohli zjistit, jakou mají krevní skupinu a zeptat se, jak v praxi darování krve probíhá, co vše je k tomu potřeba a jestli existují nějaká omezení.

Snad jsme inspirovali spoustu nových tváří, které zavítají do naší fakultní nemocnice!

SMÍCH LÉČÍ A MY SE S PACIENTY NASMĚJEME HODNĚ, ŘÍKÁ DOBROVOLNICE FNUSA NOMINOVANÁ NA CENU KŘESADLO

Dobrovolnický program Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně už deset let přináší pacientům lidské slovo, rozptýlení i oporu. „Když pacienti alespoň na chvíli zapomenou na své zdravotní problémy, jsem šťastná,“ říká dobrovolnice Alena Škorpíková, která se i přes profesní působení mimo oblast zdravotnictví rozhodla věnovat svůj čas a energii nemocným. Za svou činnost pod hlavičkou DobroCentra u sv. Anny byla nominována na cenu Křesadlo Jihomoravského kraje, jež oceňuje výjimečné dobrovolníky a jejich příběhy pomoci.

Vaše profesní specializace nemá nic společného se zdravotnictvím ani sociálními službami. Jak jste se k této formě pomoci dostala?

Alena Škorpíková

Po gymnáziu jsem se rozhodla odjet jako au-pair do Anglie a později do Ameriky, kde je dobrovolnictví běžnou formou pomoci. Líbilo se mi to a řekla jsem si, že i já bych jednou chtěla být nějakým způsobem prospěšná lidem. Uplynulo ale ještě moře času, než se tomu tak stalo – nejdřív studium na vysoké škole, pak přišly děti. Ten čas nadešel až v září loňského roku, kdy jsem začala s dobrovolnictvím u sv. Anny. A bylo to skvělé životní rozhodnutí.

Jak s pacienty nejraději trávíte čas?

Pravidelně každé pondělí a úterý docházím na neurologii a internu a s pacienty si povídám. Jsem komunikativní a přátelská a dokážu se naladit na pacienta tak, abychom si příjemně povykládali o tom, co ho baví a zajímá. Většinou rozebíráme běžná témata – koníčky, cestování, kulturu, práci, život... Někdy na vše ani jedno setkání nestačí a musíme pokračovat další den. Potkala jsem spoustu zajímavých, milých lidí a s některými jsme si padli do noty natolik, že jsme se spřátelili a jsme v kontaktu.

Vzpomínáte si na nějaké setkání, které vás silně zasáhlo?

Každý pacient je pro mě důležitý a věnuji mu maximální pozornost. Pořád ve mně ale rezonuje setkání s téměř stoletou, úžasnou paní, která mi říkala holčičko. Když jsem se jí zeptala, jestli ještě čte knihy, tak mi odpověděla, že nedávno dočetla Padesát odstínů šedi. Upřímně mě rozesmála. Viděla prý i film a nejvíc se jí líbila scéna, kdy vzal Christian Grey Anastasii do helikoptéry. (smích)

Dobrovolnice převzala poděkování v rámci ocenění Křesadlo

Setkávání s nemocnými určitě přináší i těžší momenty, co vám pomáhá se s nimi vyrovnat?

Některé příběhy jsou smutné. Jednou jsem měla staršího pacienta, který bohužel pomalu odcházel. Seděla jsem u něj, držela ho za ruku a vyprávěla jsem mu. Pacient nebyl sám a věřím, že to mělo smysl. Pochopitelně mě občas zasáhne bolest či těžký životní osud a myšlenky na něj se mi usadí v hlavě. K načerpání energie a vyčištění hlavy mi vždy pomůžou moje dvě obrovské lásky – knihy a zahradičení. Bez nich a samozřejmě bez mé rodiny si nedokážu svůj život představit.

Kdybyste celou svou zkušenost z DobroCentra u sv. Anny zhodnotila, doporučila byste takovou činnost i ostatním?

Dobrovolnictví u sv. Anny mě neskonale baví a nabíjí energií. Každý týden se těším, koho nového potkám a co zajímavého se dozvím. Velký podíl na tom má milý přístup pracovníků na neurologii a interně, kam za pacienty docházím, a samozřejmě DobroCentru u sv. Anny jako takové, které mi dává příležitost věnovat se tomu, co mi dává smysl. Pomáhat je skvělé a pokud bych někoho inspirovala, budu moc ráda.

ROZSVÍTILI JSME VÁNOČNÍ STROM

Zpříjemnit si začátek nadcházejícího adventu mohli pacienti, zaměstnanci i příznivci nemocnice na již třetím ročníku rozsvícení vánočního stromu ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně. Pětmetrový smrk letos poprvé oficiálně zazářil v úterý 26. listopadu před budovou J u vjezdu z Mendlova náměstí.

O hudební doprovod slavnostního rozsvícení za přítomnosti vedení nemocnice se postaralo více než dvacet frekventantů Univerzity třetího věku MU, kteří vystupují pod názvem Pěvecký klub U3V MU a pro pacienty Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně zpívají díky spolupráci s DobroCentrem u sv. Anny pravidelně i na odděleních. Ruce přihlížejícím při poslechu tradičních i méně známých koled a jiných vánočních písní zahrál nealkoholický punč připravený Bistrem u sv. Anny.

Živý strom nemocnici věnoval – stejně jako v předchozích letech – Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny Mendelovy univerzity v Brně.

Kromě hlavního stroměčku u vjezdu z Mendlova náměstí se mohou návštěvníci v areálu pokochat také třemi dalšími stromky – ve vestibulu hlavního vstupu z Pekařské, v Milleniu a u kavárny v budově O1. Svátečně nasvícený je také vstup z nádvoří do kaple sv. Anny a průčelí hlavního vstupu.

Děkujeme všem, kteří se na letošním rozsvícení vánočního stromu podíleli nebo se k nám přišli svátečně naladit. Přejeme krásný předvánoční čas!

PF 2026

Přejeme krásný
nový rok plný
zdraví, štěstí
a radosti.

FAKULTNÍ
NEMOCNICE
U SV. ANNY
V BRNĚ

VAŘENÍM SI ČISTÍM HLAVU, ŘÍKÁ CHIRURG A AUTOR TŘÍ KUCHAŘEK PROF. IVAN ČAPOV

Publikovat odborné články či knihy je pro experty z Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně běžná věc. Prof. MUDr. Ivan Čapov, CSc., má ale na svém kontě i tři velmi neobvyklé tituly – Česko-moravské chirurgické kuchařky. „Chirurgie a vaření mají společné víc, než se zdá – preciznost, čistotu i týmovou souhru,“ říká někdejší přednosta I. chirurgické kliniky FNUSA a LF MU.

Právě týmovost a spolupráce je charakteristická i pro jeho kuchařky. Na té poslední se podílelo více než dvacet lékařů, lékařek a sestřiček nejen z Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, ale i dalších zdravotnických pracovišť v tuzemsku. „V jednom z dílů máme také recept od pacientky, respektive vděčné manželky našeho pacienta. Jako poděkování za léčbu mi donesla svůj úžasný domácí kečup, na který jsem si okamžitě vyžádal recept a nic jiného už od té doby nepoužívám,“ komentuje příběhy za jednotlivými recepty lékař věnující se především hrudní chirurgii.

Prof. Ivan Čapov při křtu kuchařky

Za to vůbec nejkrásnější potom považuje, když se s přáteli setkají v Česku, společně si uvaří a otevrou láhev vína. „Je to možná klišé, ale chutě instantně vyvolají vzpomínky na naše cesty. A mě moc baví sledovat, jak se mění s vínem i konkrétními zážitky, které v sobě ukrývají.“

A jestli bude další díl Česko-moravské chirurgické kuchařky? „Zařekl jsem se, že ne, ale už za mnou byla vnučka s tím, že musím udělat čtvrtou, protože do ní má recept,“ uzavírá s úsměvem prof. MUDr. Ivan Čapov, CSc.

Bouillabaise

Jedním z neoblíbenějších pokrmů prof. Čapova je bujabéza – rybí polévka, která se původně připravovala především ze zbytků a méně kvalitních ryb. Dnes je tomu zcela jinak.

Tato polévka patří původem k Marseille. I v rámci Provence existuje celá řada originálních receptů obsahující ingredience, které jiní odmítají, např. brambora či pastis. Prává bujabéza by měla obsahovat minimálně tři druhy mořských ryb a vždy ropušnici (Rascasse). V roce 1980 dokonce vznikla v Marseille tzv. Charta bujabézy (Le Charte de la Bouillabaisse Marseillaise) ve snaze ustanovit její normu a kvalitu polévky chránit. K polévce patří tzv. rouille, ostrá majonéza s česnekem a šafránem, ke které se podává rozpečená bageta.

Kmotři třetího dílu kuchařky

MOJA BUJABÉZA

„Až pojedete do Provence, nezapomeňte si dát ve starém přístavu v Marseille tuto polévku. Je to obrovský gastronomický zážitek na celý život,“ říká prof. Ivan Čapov a sdílí svůj vlastní, upravený recept.

INGREDIENCE

3 lžíce olivového oleje
2 velké šalotky (nejemno nakrájené)
2 petržele
2 mrkve
část bulvy celeru
5 stroužků česneku
2 bulvy fenyklu
svazek řapíkatého celeru (nadrobno nakrájený)
2 lžíce worcesterské omáčky
800 g sterilovaných loupáných rajčat (Valfrutta)
1 litr rybího vývaru

Do speciálního sítka – lžíce sušeného tymiánu + lžíce sušené bazalky
+ 4 kuličky černého pepře + lžíce provensálského koření
+ ½ lžíce estragonu + 4 kuličky nového koření

4 středně velké brambory
500 ml Ryzlink rýnský PS suché
500 ml rajčatová šťáva (Rio Bravo)
lžíce soli + lžička čerstvě pomletého pepře
5 kávových lžiček cukru
špetka šafránu + špetka chilli papriček
1 litr vody
500 g tilapia
500 g aljašská treska
500 g škeble
500 g plody moře
2 sáčky krevet
2 dcl Pastis
lžíce nasekané čerstvé bazalky + 2 lžíce nasekané petržele

PŘÍPRAVA

Ve velkém hrnci rozejdeme olej a na něm osmahneme cibuli, celer a fenykl. Přidáme rajčata, česnek, bylinky v sítku a worcesterskou omáčku, přilijeme vývar a necháme vařit cca 45 minut.

Do hrnce pak přidáme brambory nakrájené na kostky, osolíme, opepříme, přidáme šafrán a chilli papričky. Poté přilijeme víno a rajčatovou šťávu, podlijeme vodou a vaříme další jednu hodinu. Poté vše rozmixujeme.

Přidáme mořské ryby a krátce povaříme cca 3 minuty. Poté přidáme škeble a plody moře a opět povaříme cca 2 minuty.

Vsypeme krevety a dáme zbylé ingredience a opět cca 2 minuty povaříme. A máme hotovo. Poté odstavíme, necháme vychladnout a podáváme pokud možno odleželé (24 hodin), aby se chutě pěkně propojily. Nejlépe s čerstvou voňavou bagetou.

Dobrou chuť!

Pozn.: Uvedené množství je pro cca 15 osob. Polévka se vždy připravuje ve velkém hrnci pro více osob.

SVĚTOVÝ DEN CÉVNÍ MOZKOVÉ PŘÍHODY: PREVENCE, PORADENSTVÍ I PRAKTICKÉ UKÁZKY VE FNUSA

Cévní mozková příhoda patří mezi nejčastější příčiny úmrtí na světě, přesto její typické příznaky mnoho lidí stále nedokáže správně rozpoznat. U příležitosti Světového dne cévní mozkové příhody, který připadá na 29. října, připravila Skupina veřejného zdraví týmu Stroke Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) v rámci své iniciativy Act FAST osvětový program, jehož cílem bylo pomoci lidem naučit se mrtvici včas rozpoznat a správně na ni reagovat.

Jedním z hlavních bodů programu bylo seznámení návštěvníků s metodou FAST, která pomáhá rychle identifikovat cévní mozkovou příhodu. Její tři hlavní příznaky pro rychlé rozpoznání jsou pokleslé oční víčko či ústní koutek (Face), náhlá slabost nebo nehybnost končetiny (Arm) a potíže s mluvením (Speech). Písmeno T (Time) zdůrazňuje, že při podezření na mrtvici rozhodují do slova minuty.

Letošní ročník nabídl také rozšířený program. Návštěvníci mohli využít hypertenzní poradnu, získat nutriční doporučení, nechat si změřit krevní tlak nebo hladinu cukru v krvi. Odborníci z nemocnice poskytovali praktické rady, jak ovlivnit rizikové faktory, mezi které patří vysoký krevní tlak, cukrovka či nezdravý životní styl. Součástí programu byla také přednáška bývalé pacientky po cévní mozkové příhodě, která se podělila o svůj osobní příběh a přiblížila, jak vypadá rekonvalescence po mrtvici a jaké výzvy člověka po prodělané příhodě čekají. Návštěvníci tak získali praktické znalosti a zjistili, jak rychle reagovat a poskytnout pomoc v případě mrtvice sobě i ostatním.

Iniciativa Act FAST se dlouhodobě věnuje osvětě v oblasti cévní mozkové příhody. Jejím cílem je šířit vědecky podložené informace o prevenci, příznacích a správné reakci u široké veřejnosti – od žáků základních škol až po seniory.

SESTŘIČKOU 45 LET: NAŠE POVOLÁNÍ MĚLO VĚTŠÍ PRESTIŽ, ALE PÉČE O NEMOCNÉ SE ZLEPŠILA

II. chirurgická klinika Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně a LF MU se pracovně rozloučila s Danou Klodvígovou, zdravotní sestrou, která se o pacienty JIP 7 starala neuvěřitelných pětadvacet let. „Už teď mi práce v nemocnici schází,“ říká sestřička, která se stala inspirací pro celé generace mladších kolegů a kolegyní.

Co vás přivedlo k práci zdravotní sestry?

Určitě mě ovlivnila moje maminka, která pracovala ve zdravotnictví. Od malička jsem chtěla někoho léčit, někomu pomáhat a být prospěšná. Být zdravotní sestřičkou byl můj sen a ten se splnil. Svého rozhodnutí jsem nikdy nelitovala a neumím si ani představit, že bych pracovala v jiném oboru.

Co pro vás bylo na práci v nemocnici nejtěžší?

Byl to pocit, že jsem pacientům mohla pomoci v jejich cestě k uzdravení. Do práce jsem se vždy těšila, protože jsem pracovala se skupinou úžasných kolegyní a kolegů, které jsem měla opravdu ráda.

A co naopak nejtěžší?

Nejtěžší chvíle jsem asi prožila v době pandemie Covidu-19, kdy nikdo nevěděl, jak co dopadne. Byla to velmi těžká doba a opravdu jsme se učili novým věcem za pochodu. Hodně to prověřilo i naše charaktery. Sloužili jsme všude, všichni jsme si pomáhali a měli jsme velkou oporu v našem vedení. Bohužel jsme přišli i o naší dlouholetou kolegyni... Byla to bezmoc, na kterou nikdy nezapomenu.

V čem se práce zdravotní sestry za těch 45 let, co jste věnovala klinice, změnila?

Dana Klodvígová se loučí s kolegy

Myslím, že jsme dříve lépe věděli, do čeho jdeme – že je to náročná, pomáhající profese. Dnešní mladá generace si to asi tolik bohužel neuvědomuje, ale samozřejmě nechci zobecňovat. Určitě máme dnes lepší vybavení, lepší pomůcky, lepší dostupnost péče. Větší podporu od vedení. I naše nemocnice prošla velkou změnou. Výstavba, moderní pracoviště a možnost dalšího vzdělávání. Ale také vzpomínám na klasické uniformy, které chybí i pacientům. Povolání zdravotní sestry mělo větší prestiž ve společnosti. I pacienti se chovali slušněji, nebylo tolik agresorů.

Vaše kariéra byla speciální v tom, že jste zůstala celou pracovní dráhu na jednom pracovišti. Proč právě II. chirurgická klinika?

Po ukončení školy jsem si podala žádost o práci na chirurgii a byla jsem umístěna na II. chirurgickou kliniku. V té době tato klinika zajišťovala všeobecnou chirurgickou péči spolu s kardiochirurgií pro děti a dospělé. Pracovala jsem na JIP oddělení a starala se o opravdu složité pacienty. Nyní je naše klinika specializovaným pracovištěm se zaměřením na problematiku cévního onemocnění. Po celou dobu práce jsem měla štěstí na výborné kolegyně a kolegy, vedení kliniky a nemocnice. Neměla jsem nikdy ani myšlenku, že bych změnila pracoviště.

A celkově – nemáte už péče o nemocné jednoduše „dost“?

Vůbec. Kdybych neměla zdravotní problémy po úraze kotníku, ráda bych v malém úvazku pokračovala. Loučení bylo pro mě těžké a jsem ráda, že nabídka paní vrchní, že kdykoliv a kamkoliv se mohu ještě vrátit, platí. Určitě se jako návštěva vrátím za děvčaty budu.

BURZA KVĚTIN VYNESLA BEZMÁLA 24 TISÍC KORUN PRO MOBILNÍ HOSPIC

Oddělení Biostatistiky Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně zorganizovalo pro zaměstnance nemocnice už druhou burzu pokojových rostlin. I tentokrát s benefičním přesahem – zájemci si vybírali z více než tisícovky rostlin, sazeniček a řízků, za které mohli libovolně přispět na podporu Mobilního hospice FNUSA.

Do kasičky a na účet paliativního týmu se podařilo vybrat bezmála 24 tisíc korun. „Děkujeme každému, kdo přispěl, a kolegyním z Biostatistiky za celou iniciativu. Velmi příjemně nás překvapilo jak množství nabízených pokojovek, tak i solidarita všech, kteří burzu navštívili a přispěli na náš domácí hospic,“ okomentovala primářka Oddělení zdravotně sociální, domácí a paliativní péče MUDr. Dobromila Vrabcová a doplnila, že finanční dar mobilní hospice využije na následnou péči o rodiny těch, které ve své péči doprovodili, a na připravované setkání pozůstalých.

S přípravou květin do burzy tentokrát mohli kolektivu Biostatistiky pomoci i ostatní zaměstnanci nemocnice, kteří měli dostatek času na předem avizovanou akci nachystat sazenice. Výsledkem toho byla pestrá přehlídka zeleně – od řízků po rozrostlé, letité kusy. Nadšenci si mohli odnést i méně obvyklé druhy, například monstera monkey mask, syngonium mojito či difenbachii, a pro méně zkušené pěstitele nechyběly ani sukulenty a palmy – vše pečlivě popsané, aby novým majitelům rostlinky jenom vzkvétaly.

„Děkujeme všem zaměstnancům, kteří přispěli svými rostlinami nebo dobrovolným příspěvkem a pomohli nám tak podpořit tuto dobročinnou událost. Jsme nadšené z pozitivních ohlasů na burzu a budeme se těšit na příští akci,“ okomentovala za organizátorský tým z Biostatistiky RNDr. Petra Weselá.

Z DORUČENÉ POŠTY

Dobrý den,

chtěl bych ještě i touto cestou poděkovat na lůžkové oddělení ORL pánská sekce (oddělení 75). Byl jsem na operaci krčních mandlí a péče a přístup tohoto pracoviště byl excelentní. Úsměv a vlídné slovo bylo vždy pomocným prvkem léčby.

Nechci opomenout ani kuchyni. Vzhledem k operačnímu zákroku jsem jedl jen kašovitou stravu, ale to nic neměnilo na tom, že i v tomto stavu stravy bylo jídlo výborné. Moc děkuji za péči a přístup!

Karel Svoboda

Vážená paní primářko, vážení lékaři a zdravotníci,

ráda bych touto cestou vyjádřila hluboké poděkování celému týmu lékařů I. neurologické kliniky, a především paní MUDr. Kočvarové, která byla mimořádně laskavá, obětavá a dokázala nemožné. Díky jejímu nasazení a organizaci se podařilo zajistit vyšetření zubů a odběr krve u mého syna, Michala Slavíka, v rámci jedné narkózy při magnetické rezonanci.

Zároveň bych chtěla poděkovat také týmu lékařů Stomatologické kliniky, v popředí s MUDr. Kučerou, a zaměstnancům oddělení neurologie, JIP a ARK za jejich empatii, trpělivost a lidský přístup při vyšetřování mého handicapovaného syna.

Michal trpí těžkou mentální retardací, epilepsií typu Lennox-Gastautův syndrom a autistickými rysy, a je proto velmi obtížně ošetřitelný. Veškerá vyšetření a ošetření nejen zubů je možné provádět pouze v celkové anestezii. Syn potřebuje klidný a citlivý přístup s velkou dávkou trpělivosti, což je v dnešní uspěchané době náročné i na čas. O to více si vážím, že se všichni zúčastnění zachovali s maximálním pochopením a profesionální péčí, čímž se předešlo projevům neklidu či agrese.

Byli jsme hospitalizováni ve dnech 14.–17. října 2025 a po celou dobu pobytu k nám lékaři i sestřičky přistupovali s pochopením, s respektem k Michalovým specifickým potřebám a s ochotou mu pomoci zvládnout nové prostředí i celý proces vyšetření v klidu a beze stresu.

Jako matka a zároveň opatrovník si tohoto přístupu nesmírně vážím a z celého srdce děkuji všem, kteří se o mého syna starali s takovou péčí, profesionalitou a lidskostí.

Pacienti, jako je můj syn, jsou velmi nároční nejen na domácí péči, ale je téměř nemožné „sehnat“ lékaře nebo zařízení, které by podstoupilo náročnost, byť jen jeho vyšetření, natož následné ošetření.

Děkuji za jejich trpělivost, ochotu a empatii.

S úctou a vděčností
Ivona Slavíková

Vážený pane přednosto,

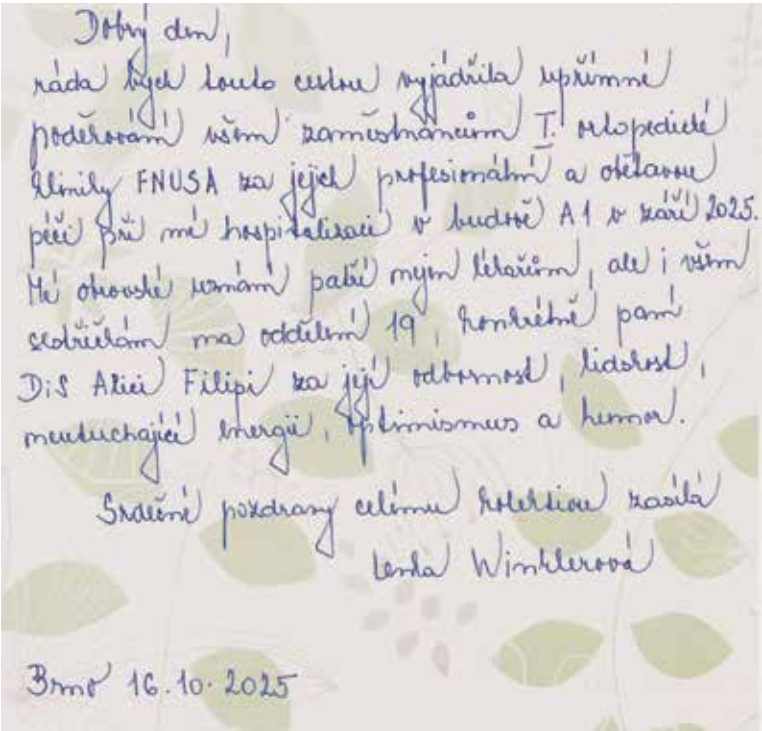
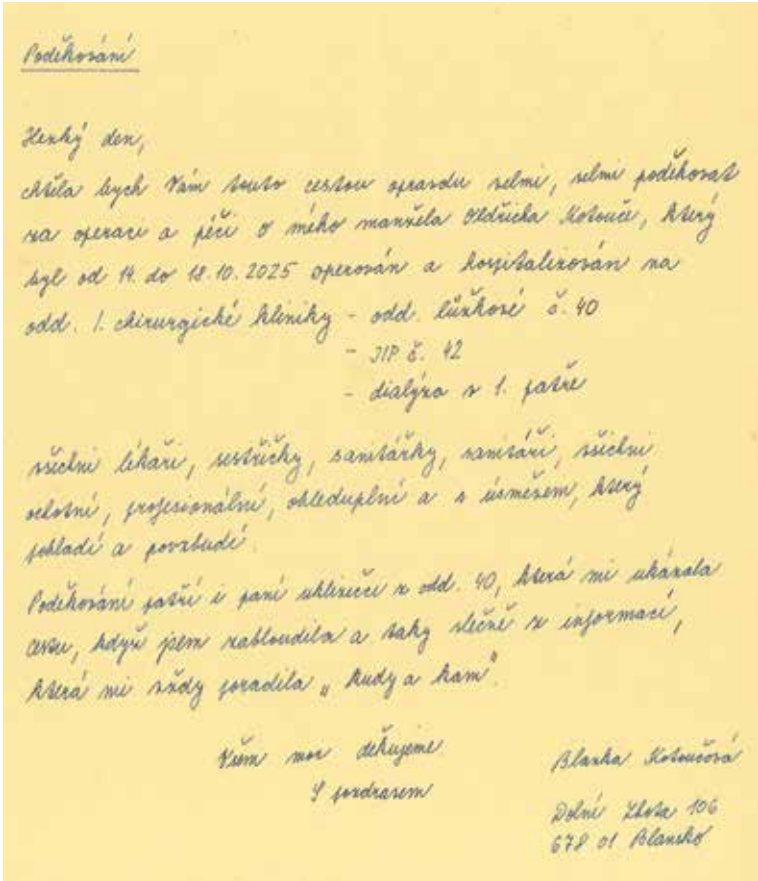
na Klinice plastické a estetické chirurgie jsem pacientem od července letošního roku. Velmi si vážím péče, kterou mi poskytujete, a děkuji za ni všem lékařům, sestřičkám i ostatnímu personálu. Máte opravdu skvělý tým.

Zvlášť bych chtěl vyjádřit poděkování sestřičce paní Daniele Švecové, která mi ošetřuje dlouho se hojící rány na mé levé noze. Díky jejím odborným znalostem a pečlivé, systematické práci se jí daří i v ozářeném terénu komplikované rány úspěšně hojit. Z tohoto pokroku mám velkou radost.

Velmi si vážím také jejího vstřícného a lidského přístupu a trpělivosti, se kterou k nám, pacientům, přistupuje.

Děkuji a přeji Vám i celému týmu mnoho úspěchů.

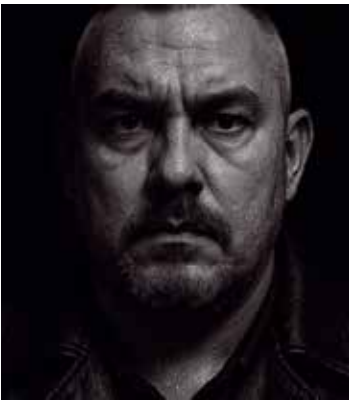
S pozdravem
Jaroslav Smejkal

Hudební poděkování

Příběh Karla Muchy začal docela banálně – antibiotiky předepsanými na vyléčení běžné infekce. Od lékařky zamířil pro léky a domů odcházel s pocitem, že bude brzy fit. Jenže jeho tělo mělo úplně jiný plán: „Probudil jsem se s kůží v plamenech. To nejhorší ale teprve přišlo, když mi začaly otékat dýchací cesty,“ popisuje hrůznou alergickou reakci, při které mu šlo o život.

Během hospitalizace, kdy se zdravotníci pokoušeli stabilizovat jeho stav, začaly pacientovi selhávat ledviny a prognóza nebyla ani trochu příznivá. V umělém spánku byl převezen na Anesteziologicko-resuscitační kliniku FNUSA a LF MU, kde jeho tělo bojovalo o přežití. „Probuzení bylo jako návrat z dlouhé cesty a nikdy za něj nepřestanu být vděčný,“ říká Karel Mucha.

Vážení lékaři a milé sestry z oddělení ARK a II. interní kliniky,

rád bych Vám po téměř šestnácti letech vyjádřil svou hlubokou vděčnost za to, že jste mi tehdy zachránili život. I po tolika letech si uvědomuji, jak obrovský význam měla Vaše péče, profesionalita a lidskost — nejen pro mě, ale i pro mou rodinu.

Chtěl jsem Vám proto po čase znovu poděkovat alespoň malým způsobem. Složil jsem písničku, kterou jsem věnoval Vám, ale i všem ostatním zdravotníkům, kteří každý den pomáhají a zachraňují životy. Je to můj osobní dík za druhou šanci, kterou jste mi tehdy dali.

Ještě jednou ze srdce děkuji za všechno, co děláte — nejen pro mě, ale pro všechny Vaše pacienty.

S úctou a přáním všeho dobrého
Karel Mucha

PRVNÍ LINIE

Káva studí v hrnku, čas se krátí zas, telefon se rozkřičel – a klid je ten tam v nás. Sirěna už volá, město v dálece zní, vybíháme z brány, když noc se probouzí.

Adrenalin stoupá, motor chytá dech, červené majáky kreslí světla na zdech. Dýcháme zhluboka, v srdci stejný cíl, další život zachránit, je náš životní styl.

R: Jsme ta první linie, co vstává s ranní tmou, lékaři i sestry, s duší bojovnou. Strach nás nezastaví, sílu v sobě mám, zachráníme, ošetříme – úsměv vám tu dám.

Naše srdce bije pro ten záchranářský směr, v bílých uniformách, zvládnem každé den. A když pot z nás stéká, pořád máme styl, naši hrdinové vás vždycky podrží.

Na sále je ticho, jen přístroje zní, řez je přesný, jistý, jak dirigentův čin. Sestřička u lůžka pevnou ruku má, a pro každou duši pár teplých slov jí dá.

Kapka léku tady, jehla k žíle míří, hledat správnou cestu – když chceš vzhůru mířit. Když je zmatku mnoho, smíchem všechno zjemní: „Nebojte se, pane, tohle zvládnem, budem jemní!“

R:

Zase máme vyhráno, svět se klidně točí, váš úsměv je pro nás, další radost v očích. Domů jdeme tiše, nocí bez fanfár, v srdci máme jistotu, že žijete pořád dál.

Zítřka zase znovu, s úsměvem a silou jít, v téhle službě čestné chceme navždy žít.

Po směně v kantýně konečně je klid, smějem se a víme, že stálo to za ten sprint. Je to naše cesta, co má vlastní plán, pomoc druhým lidem – někdy můžeš pomoci sám.

Zvedněte své sklenky, připijte si s námi, za doktory, sestry, co jsou mezi vámi. A i když je to dřina, v srdcích nám zůstává, že každá zachráněná duše je ta pravá.

R:

Zachráníme! Ošetříme! Zasmějem se znova! Jsme tu pro vás, ve dne v noci – pamatuj na naše slova!

DO BRNA PŘIJELI SVĚTOVÍ ODBORNÍCI NA LÉČBU NÁDORŮ I EPILEPSIE. PRVNÍ ROČNÍK ICRC DAYS JE ÚSPĚŠNĚ ZA NÁMI

Od 9. do 10. září 2025 se bohunický kampus Masarykovy univerzity zaplnil přednáškami klinického i preklinického výzkumu, které poodhalily, kam se v poslední době posunuly nebo v blízké době posunou hranice medicíny. V rámci konference ICRC DAYS 2025 – Creating the Future of Medicine se slova ujali nejen vědci z Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) FNUSA a LF MU, ale vystoupili i přední zahraniční kapacity, jejichž jména rezonovala v akademických kruzích po celém světě.

„Akce intenzivněji propojila brněnskou komunitu a upevnila pozici Brna jako jednoho z hlavních center vědecké excelence střední Evropy. Konference také přiblížila vědu širší veřejnosti a díky účasti velkého množství komerčních partnerů pomohla urychlit přenos výzkumných poznatků do praxe,“ říká k akci přednosta ICRC Michal Masařík.

Přednosta ICRC Michal Masařík

„Podařilo se nám do Brna dostat světové vědecké kapacity,“ upozornil Masařík. „Byla to nejen velká čest, ale i příležitost inspirovat naše studenty a mladé vědce setkáním s těmi nejlepšími,“ dodal.

Ze zahraničních hostů přijal pozvání vystoupit na ICRC DAYS profesor Jai Prakash, světově uznávaný multidisciplinární vědec, držitel prestižního grantu udělovaného evropskou výzkumnou radou – ERC Advanced grant, který ve své práci propojoval nejmodernější poznatky z nanomedicíny, bioinženýrství a imunoterapie. Věnoval se fibróze a nádorovému mikroprostředí. Cílem jeho výzkumu bylo porozumět důvodům, které způsobují selhání léčby rakoviny slinivky břišní.

Jai Prakash

Dalším řečníkem byl molekulární biolog Yoav Shaul z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě. Profesor Shaul zkoumal mechanismy, jak nádorové buňky mění svůj metabolismus, aby splnily specifické metabolické požadavky nezbytné pro vznik zhoubného nádoru.

V úterý dopoledne na ICRC DAYS vystoupil Jan Van den Bossche z Amsterdam University Medical Center. Van den Bossche se zabýval výzkumem makrofágů, tedy buněk, které jsou součástí našeho imunitního systému.

Jan Van den Bossche

Specialistu v oblasti stereotaktické neurochirurgie a hluboké mozkové stimulace u pacientů s epilepsií z Hôpital de la Timone při Aix-Marseille University Romaina Carrona bylo možné si poslechnout ve středu po poledni.

Veronika Bosáková

Natália Vadovičová

Přednosta ICRC předává květinu primátorce města Brna

V rámci zahájení akce 9. září v 9 hod. proběhlo vyhlášení výsledků soutěže o nejlepší doktorandskou publikaci, která vyšla nebo byla přijata k uveřejnění v průběhu loňského roku. Porota složená z předních odborníků hodnotila 9 publikací, které prošly do užšího výběru. Druhým místem byla oceněná Natália Vadovičová jako prvoautorka publikace *elF4F controls ERK MAPK signaling in melanomas with BRAF and NRAS mutations*, hlavní ocenění pak získala Veronika Bosáková s doktorandskou publikací *Serotonin attenuates tumor necrosis factor-induced intestinal inflammation by interacting with human mucosal tissue*. Obě oceněné vědkyně zároveň dostaly příležitost představit svou práci v závěru konference.

Akci moderovala známá expertka na komunikaci a popularizaci vědy Pavla Hubálková. Součástí byla i prezentace vědeckých plakátů, u kterých mohly výzkumné skupiny blíže představit své aktivity a možnosti spolupráce.

„Výzkum, který se realizoval v ICRC, přispíval ke zkvalitnění klinické péče ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně již přes deset let. Věřil jsem, že konference přispěje k navázání nových kontaktů a pomůže zvýšit povědomí o tom, na čem vědci z ICRC pracovali,“ uvedl ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně Vlastimil Vajdák.

Záštitu nad konferencí převzal předseda vlády České republiky Petr Fiala, ministr zdravotnictví Vlastimil Válek, hejtmán Jiho-moravského kraje Jan Grolich, primátorka statutárního města Brna Markéta Vaňková a děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity Martin Repko.

Ředitel FNUSA Vlastimil Vajdák

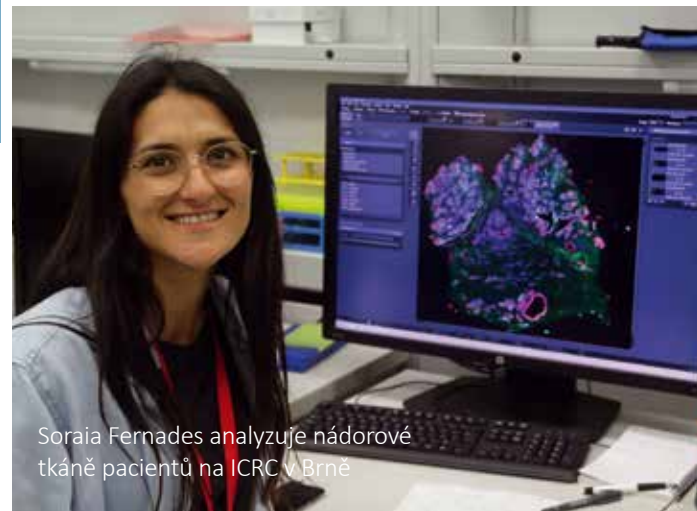

Moderátorka akce Pavla Hubálková

LÉČBA NÁDORŮ BY MOHLA BÝT V KLINICKÉ PRAXI DO DESETI LET, ŘÍKÁ VĚDKYNĚ Z ICRC SORAIA FERNANDES

Portugalská vědkyně Soraia Fernandes je už přes šest let součástí výzkumné skupiny Mechanobiology of Disease vedené Giancarlo Fortem. Nyní však díky programu MSCA Fellowships Mobility Support na čas změnila své působiště. Získala stáž na University of Melbourne v Austrálii, kde se věnuje výzkumu protinádorových terapií nanočásticemi. Se Soraiau jsme mluvili nejen o její práci, ale i o rozdílech vědeckého prostředí v Evropě a Austrálii a taky o výzvách, které práce vědkyně s sebou nese.

Soraia Fernades analyzuje nádorové tkáně pacientů na ICRC v Brně

Je to už půl roku, co jste na stáži na University of Melbourne. Čím se tamní prostředí liší od toho, na které jste byla zvyklá v brněnském ICRC?

Několik rozdílů vnímám. V ICRC máme přístup k široké škále přístrojů pro biologickou charakterizaci. Tady na univerzitě má naše skupina vlastní chemické laboratoře a přístup k vynikajícímu zařízení včetně mikroskopů s vysokým rozlišením. Můžeme zároveň využívat zařízení i z jiných kateder a spolupracovat s jinými výzkumnými skupinami. Výzkumné prostředí je však ve své podstatě podobné. Řekla bych ale, že to v Austrálii je o něco víc konkurenční. Přijde mi, že v Evropě máme mnohem více příležitostí k získávání grantů, nepanuje tam tedy taková soutěživost jako tady.

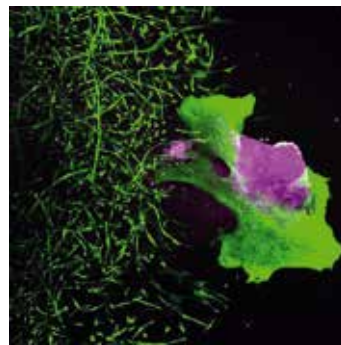
Jaké nejceněnější zkušenosti vám stáž doposud dala?

Dala mi možnost osamostatnit se a rozvíjet vlastní nápady. Za projekt, na kterém tu pracuji, nesu plnou odpovědnost a mohu jej tak posouvat dál. Dalším cenným aspektem je samotná příležitost propojení práce v ICRC a University of Melbourne. Můžu tak těžit z poznatků obou pracovišť.

„Řekla bych, že vědecké prostředí v Austrálii je konkurenčnější. V Evropě máme mnohem více grantových příležitostí.“

Váš výzkum se zaměřuje na nanočástice a jejich roli v léčbě nádorů. K čemu by měl váš výzkum v konečném důsledku přispět?

S nanočásticemi, které mají za úkol bojovat proti nádorovému bujení, jsem začala pracovat už během svého doktorského studia. Má práce se tehdy zaměřovala především na solidní nádory

3D vyobrazení nádoru (růžová barva) napadající zdravý plicní organoid (zelená barva). Vzorek nádoru byl získaný od pacienta, snímek pořízen konfokálním mikroskopem v ICRC.

ovlivnit. Třeba nadměrný extracelulární matrix, tedy mimobuněčná hmota, která se nachází mezi buňkami tkáni. V místě nádoru může tedy fungovat jako fyzická bariéra, která brání pronikání léčiva. Chci studovat, jak nanočástice s různými složkami nádorového mikroprostředí interagují. Projekt, na kterém teď pracuji, by měl identifikovat vlastnosti nanočástic, které umožní lepší průnik, a tím pádem účinnější distribuci léčiva. Věnuji se léčbě zaměřené přímo na extracelulární matrix a jeho hlavní producenty – fibroblasty.

Můžete popsat mechanismus, jakým způsobem se nanočástice chovají uvnitř těla, jak konkrétně fungují? Jsou pozorovány při léčbě nanočásticemi nějaké vedlejší účinky?

Různé typy nanočástic mají různé mechanismy. Na University of Melbourne pracuji se dvěma typy, ten první se nazývá glykogenové, to jsou přírodní nanočástice, které jsou poměrně biokompatibilní. To znamená, že obvykle nejsou pro buňky toxické. S týmem profesora Franka Carusa zaměřujeme na tzv. metal-phenolic network nanoparticles (volně přeloženo jako metal-fenolové síťové nanočástice). Oba typy mohou být použity jako nosiče chemoterapeutického léčiva. Dnes už je možné jimi distribuovat také různé typy nukleových kyselin a využít je tak pro RNA terapie. Po zapouzdření molekul těchto látek se nanočástice použijí k transportu přímo na místo nádoru. To provádíme změnou povrchových vlastností, aby nanočástice měly k určitým buňkám větší přitažlivost než k jiným. Případně jde také k nanočásticím připojit určité protilátky, které samy rozpoznají určitý typ buněk. Pokud to shrnu – nanočástice jsou malé nosiče účinných látek, které umí dopravit na potřebné místo, tedy do nádoru.

„Projekt, na kterém teď pracuji, by měl identifikovat vlastnosti nanočástic, které umožní lepší průnik, a tím pádem účinnější distribuci léčiva ke konkrétnímu nádoru.“

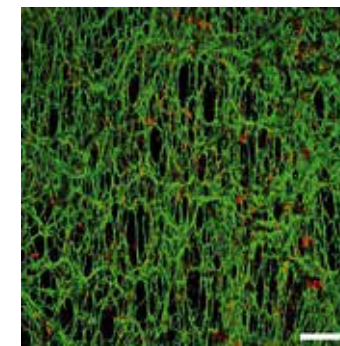
Nanočástice tedy slouží jako doplněk klasické chemoterapie nebo radioterapie, díky čemuž je pak léčba účinnější. Pokud dopravují léčivo cíleně, znamená to, že méně zasahuje okolní buňky a terapie nanočásticemi tak snižuje negativní dopad jinak agresivní léčby na tělo pacienta?

Ano, chemoterapie způsobuje tolik nežádoucích účinků, jako třeba vypadávání vlasů, nevolnosti a zvracení právě proto, že ovlivňuje všechny buňky v těle. Je to systémová léčba, není cílená, pacienti se během chemoterapie cítí opravdu špatně. Při práci s nanočásticemi se snažíme léčbu zaměřit na tu tkáň, která ji potřebuje, čímž eliminujeme, nebo aspoň zmírňujeme spoustu vedlejších účinků. Jakmile budou tyto léčebné systémy optimalizovány, mohly by nahradit současnou chemoterapii.

Jakou metodou účinnost léčby nanočásticemi ověřujete?

Nejjednodušeji se nanočástice pozorují pomocí fluorescenčního značení. Pokud zbarvíme jejich povrch nebo vnitřek, můžeme sledovat jejich pohyb uvnitř buněk nebo uvnitř tkání laboratorních myší.

Jak dlouho bude podle vás trvat, než se tato léčba dostane do běžné lékařské praxe?

Interakce nanočástic (zobrazeny červeně) s extracelulárním matrixem (zobrazen zeleně) produkovaným fibroblasty spojenými s nádorem. Snímek byl pořízen konfokálním mikroskopem na University of Melbourne.

Odhaduji, že během deseti let, možná i míň. Soudím podle toho, že podobné postupy se používají už nyní. Třeba lék Doxil. Léčivo doxorubicin se podává pacientovi ve speciálním typu nanočástice – liposomu. Může být použitý jako samostatná léčba nebo v kombinaci s jinými metodami. Na nanočásticích jsou založené také novější vakcíny proti COVID-19 od Pfizeru nebo Moderny. Nemyslím si tedy, že to bude trvat dlouho, a věřím, že to bude účinnější než současné možnosti léčby.

Věnujete se ve svém výzkumu určitému typu rakoviny nebo zkoumáte nádory obecně?

Tady na stáži na University of Melbourne se nezaměřujeme jen na rakovinu. Zkoumáme třeba i distribuci inzulinu při cukrovce. Já osobně jsem pracovala především s nádory tlustého střeva, prsu a na ICRC jsem se věnovala nádorům prostaty. V Brně jsme vytvořili organoidní model, na kterém jsme studovali vývoj onemocnění a intenzivně jsme spolupracovali s klinickými lékaři.

Čeho byste ráda dosáhla během své australské stáže? Máte konkrétní cíl?

Co se týče vědecké práce, chci popsat, jak nanočástice interagují s mikroprostředím nádoru a popsat konkrétní vlastnosti, které by měly mít, aby se nezdržovaly ve fibrózním extracelulárním matrixu a mohly efektivně proniknout do nádoru a ničit tak rakovinné buňky. Případně zjistit, jakým způsobem modulovat extracelulární matrix. Tady v Melbourne mám k dispozici materiálovou expertizu a v Brně organoidní modely a patientské tkáně, můžu to tak testovat přímo na nich, to je obrovský krok kupředu.

„Léčba nanočásticemi se zaměřuje na konkrétní tkáň, což zmírňuje spoustu nežádoucích účinků, jako třeba vypadávání vlasů, nevolnosti a zvracení.“

Proč jste se začala věnovat právě této oblasti?

Myslím, že hlavním důvodem, proč se většina vědců rozhodne pro výzkum v této oblasti je ten, že rakovina je náročná nemoc, pro kterou stále nemáme jednoduché řešení. Tím spíš, když se v těle šíří metastáze. Ta zátěž pro pacienta je obrovská a výsledek léčby často nejistý. Bohužel si touto zkušeností prošla i má rodina. Myslím, že většina lidí má ve svém okolí někoho, kdo s nádorem bojuje nebo v minulosti bojoval. Mou motivací je tedy pomoci najít lepší způsoby léčby než ty, které máme momentálně k dispozici, nebo aspoň pochopit, proč a co nefunguje, a připravit budoucím vědcům cestu k lepšímu řešení.

Co je podle vás nejnáročnějším aspektem práce ve vědě?

Myslím, že v mém oboru je nejnáročnější navazování spoluprací s klinickými lékaři. Nejsou vždy otevření diskuzi nebo spolupráci s vědci na naší úrovni. V Brně to fungovalo skvěle, měli jsme Fakultní nemocnici u sv. Anny, lékaři tam vycházeli vstříc novým nápadům, co se týče navazování spoluprací, měli jsme dveře otevřené. Takové propojení je však poměrně vzácné. Nejtěžší je tedy překlenout tu propast a navázat užší spolupráci s nemocnicemi a klinikami, které poskytují potřebné terapie.

„Taková spolupráce mezi vědci a lékaři jako ta, která vzniká v rámci ICRC a FNUSA, je vzácná.“

A pro vás osobně?

Já jsem spokojená, mám svou práci ráda. V práci často zůstávám dlouho, na druhou stranu máme určitou flexibilitu. Možnost spolupracovat s lidmi z celého světa a navazovat kontakty s různými institucemi a odborníky, vyměňovat si poznatky a čerpat z jejich znalostí je úžasné. To, že jde však o poměrně nestabilní práci a rovnováha mezi soukromým a pracovním životem se udržuje poměrně hůře, může být pro někoho problematické. Práce ve vědě také vyžaduje časté stěhování a změnu působiště, a to i mezinárodně. Pro mě osobně to ale problém nepředstavuje, za překážku to nepovažuji. Aspoň zatím.

Daří se vám udržet balanc mezi náročnou a intenzivní prací a osobním životem?

Zatím ano. Je náročné být daleko od rodiny, ale to asi pociťuje každý, kdo pracuje v zahraničí. Nevím, jestli bych to nazývala problémem, když si život v cizině vybere člověk sám. Neznamená to, že to tak bude navždy, ale momentálně se mi daří udržovat rovnováhu v životě velmi dobře.

Pobyt a následná návratová fáze jsou financovány Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK), projekt „Podpora mobility MSCA Fellowships ve FNUSA-ICRC“ s reg. č. CZ.02.01.01/00/22_010/0008814.

CLARA DAYS PROPOJILY AKADEMICKOU SFÉRU, PRŮMYSL I KOMERCI. DISKUTOVALO SE O UMĚLÉ INTELIGENCI V NEUROLOGICKÉM VÝZKUMU

Ve dnech 11. a 12. listopadu 2025 se na CIIRC ČVUT uskutečnily CLARA Days, dvoudenní akce plná přednášek, diskuzí a posterových prezentací zaměřených na nejnovější trendy v interdisciplinárním výzkumu mozku a umělé inteligenci. Akce byla pořádána u příležitosti prvního výročí CLARA Centre, kterého je Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC) součástí, a přilákala odborníky z oblasti neurověd, datové vědy a AI, kteří měli možnost sdílet své zkušenosti, diskutovat o nových směrech výzkumu a navazovat mezinárodní spolupráci.

Program CLARA Days 2025 se skládal ze tří částí, přičemž CLARA Annual Meeting byla organizována jako interní setkání pouze pro týmy CLARA a jejich hosty. Odborníci, zástupci institucí i široká veřejnost se mohli zúčastnit dvou veřejných částí akce (zdarma, po registraci), konkrétně CLARA Symposium, první vědecké konference pořádané CLARA, a Young AI Research Forum, druhého ročníku setkání pro mladé vědecké pracovníky a studenty, organizované ve spolupráci s prg.ai a RICAIP Centre.

CLARA Days byly pořádány INDRC a CIIRC ČVUT za účasti všech partnerů CLARA a představovaly příspěvek CLARA k AI Days 2025, celostátní iniciativě zaměřené na rozšiřování povědomí o umělé inteligenci napříč akademickou sférou, byznysem, občanskou společností i veřejností. Akce proběhla pod oficiálním patronátem radního hlavního města Prahy Dr. Daniela Mazura a za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Podporu akci poskytl také INPACE – Indo-Pacific European Hub for Digital Partnerships.

Akce měla rovněž širší mezinárodní rozměr – v rámci programu Capacity Building for Ukraine Ministerstva průmyslu a obchodu ČR se CLARA Days 2025 zúčastnila delegace vysokoškolských studentů a akademiků z Lvova na Ukrajině. Setkání tak podporovalo přímou spolupráci, síťování a vzdělávání budoucích lídrů evropské vědy a inovací.

První vědecká konference CLARA Symposium 2025 pořádaná partnery CLARA, se uskutečnila od úterý poledne do středy odpoledne. Symposium přivedlo dohromady přední vědce, odborníky z průmyslu, tvůrce politik i studenty. Účastníci měli možnost se seznámit s výzkumnou strategií CLARA a její dlouhodobou vizí, podpořit mezinárodní spolupráci a otevřít nové společné směry výzkumu zaměřené na globální zdravotní výzvy, jako jsou neurodegenerativní onemocnění a demence. Cílem bylo propojit dostupné poznatky o syndromu Alzheimerovy demence a využít k tomu inovativní technologie a metody.

Program symposium obsahoval klíčové přednášky renomovaných odborníků, například prof. Michal Rosen-Zvi z IBM Research v Izraeli, Dr. Ira Ronit Hebold Haraldsen z norské Oslo University Hospital, Dr. Adam J. Schwarz z GE Healthcare v USA a mnoho dalších.

Symposium vyvrcholilo prvním high-level quadruple helix roundtable, který podporoval dialog mezi akademickou sférou, průmyslem, vládou a společností na téma odpovědného využívání AI ve zdravotnictví. Tento závěrečný blok, nazvaný „AI & Brain Health: Building Trust through Collaboration across Sectors“, proběhl ve středu 12. listopadu odpoledne.

Pro zájemce o zapojení studentů a začínajících vědeckých pracovníků se 12. listopadu od 15:30 do 20:00 uskutečnil Young AI Research Forum. Akce nabízela interaktivní workshopy, posterové prezentace, krátké pitchy a slavnostní zahájení první edice CLARA Young Innovator Award 2026, kterou pořádá právě Mezinárodní centrum klinického výzkumu (ICRC).

Young AI Research Forum poskytlo zajímavou příležitost nejen doktorandům a mladým vědeckým pracovníkům v oblasti ML/AI, ale také bakalářským studentům se zájmem o výzkumnou kariéru z českých akademických institucí. Účastníci se mohli hlouběji seznámit s tématy, která jsou aktuální pro všechny – od budování silné výzkumné značky, spolupráce s průmyslem, až po řešení globálních výzev, které využití technologií AI přináší, s důrazem na odpovědný výzkum v oblasti AI.

Kdo se může ucházet o cenu CLARA Young Innovation Award 2026?

Tato cena si klade za cíl podporu a ocenění výjimečných mladých talentů ve vědě a inovacích. Jejím hlavním cílem je zvýšit viditelnost mladých inovátorů a vývojářů, kteří vytvářejí digitálně podporované technologie, jež zlepšují kvalitu života stárnoucí populace. CLARA Young Innovator Award je plánována jako dvouletá cena a první udělení proběhne v roce 2026.

Do soutěže se mohou hlásit jednotlivci nebo týmy (maximálně 4 osoby) do 35 let, včetně:

- bakalářských studentů, doktorandů a postdoktorandů,
- mladých akademických vědeckých pracovníků,
- začínajících profesionálů z technologických firem a startupů.

Uchazeči do 22 let soutěží v samostatné kategorii, buď individuálně, nebo v týmech do 4 členů.

Každá přihláška musí obsahovat:

- název a popis projektu,
- výsledky projektu (např. vědecký výsledek, nástroje, software, mock-up/demo nebo video prezentaci),
- technický přehled (stručný popis cílů, přístupu, plánu realizace a očekávaných výsledků, max. 3 strany PDF),
- představení uchazeče (volný formát, max. 1 strana), životopis (standardní formát, max. 2 strany) a motivační dopis (strukturovaný text, max. 1 strana).

Hodnocení přihlášek proběhne podle těchto kritérií:

- inovace a kreativita,
- společenská relevance a dopad,
- technická kvalita a proveditelnost,
- použitelnost a přístupnost,
- srozumitelnost řešení a důvěryhodnost,
- souladu s vizí a misí CLARA.

Více na www.clara-center.eu.

ETIKA A ODPOVĚDNOST JAKO ZÁKLAD DŮVĚRYHODNÉ VĚDY

Na začátku října se na University of Tartu v Estonsku uskutečnil seminář v rámci projektu Alliance4life, který se zaměřil na etiku a odpovědnost ve vědeckém výzkumu. Odborníci z 11 zemí diskutovali o transparentnosti, správě dat, etickém dumpingu a dalších tématech klíčových pro důvěryhodnou vědu. ICRC a FNUSA reprezentoval manažer vědy a výzkumu Ondřej Uher.

Na začátku října se na University of Tartu v Estonsku uskutečnil seminář pořádaný v rámci projektu Alliance4life, jehož hlavním cílem bylo posílit povědomí o významu etiky a odpovědnosti ve vědeckém výzkumu. Seminář přinesl příležitost pro odbornou diskusi a sdílení zkušeností mezi výzkumníky, manažery vědy a dalšími aktéry z oblasti podpory výzkumu.

Ondřej Uher, manažer vědy a výzkumu, zde měl možnost aktivně se zapojit do debat o tom, jak etické principy a odpovědné přístupy ovlivňují kvalitu a důvěryhodnost vědeckého výzkumu. Diskutovalo se nejen o teoretických rámcích etiky, ale především o praktických nástrojích, které mohou být aplikovány v každodenní výzkumné praxi – od správného nakládání s daty až po transparentní komunikaci výsledků.

Akce přivedla dohromady odborníky z 11 zemí střední a východní Evropy, čímž vznikla platforma pro mezinárodní výměnu zkušeností a sdílení osvědčených postupů. Diskuze pokrývala široké spektrum témat, včetně etického dumpingu, transparentnosti výzkumu, empowermentu výzkumníků, spravedlivého zacházení s daty a odpovědnosti vůči společnosti.

Účastníci se shodli, že tyto otázky jsou klíčové nejen pro udržení důvěry veřejnosti ve vědu, ale i pro podporu spolupráce a inovací v mezinárodním výzkumném prostředí.

Seminář jasně ukázal, že etika a odpovědnost nejsou pouze teoretickými pojmy, ale stávají se nezbytnou součástí každodenní práce ve výzkumu. Díky takovým setkáním mohou výzkumníci a manažeři vědy získat cenné inspirace a nástroje pro implementaci etických principů, což přímo přispívá k udržitelnosti a důvěryhodnosti vědeckých projektů.

ICRC JE SOUČÁSTÍ PROJEKTU APBC, KTERÝ PROPOJUJE VĚDU, INOVACE A TALENTY

Ve dnech 2. – 3. října 2025 se v prostorách GES Club Košice uskutečnilo slavnostní zahájení projektu Advanced Protein Biotechnology Consortium (APBC) – unikátního vědecko-inovačního projektu, který představuje významný krok v posilování spolupráce mezi akademickou obcí a biotechnologickým průmyslem na Slovensku.

Projekt APBC má ambiciózní cíl – rozvíjet excelentní výzkum v oblasti proteinové biotechnologie, podporovat inovativní řešení s vysokou přidanou hodnotou a zároveň vytvářet podmínky pro mladé vědce, doktorandy a studenty, kteří chtějí budovat svou vědeckou kariéru doma.

Současně se snaží zabránit odlivu talentů do zahraničí a podpořit návrat slovenských expertů zpět do výzkumného prostředí. Projekt má tedy nejen vědecký a inovační rozměr, ale také výrazný společenský a regionální dopad – přispívá k rozvoji start-upového ekosystému, posilování konkurenceschopného high-tech sektoru a ekonomickému růstu východního Slovenska.

S finanční podporou 15,6 milionu eur patří APBC mezi největší vědecké projekty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích (UPJŠ), financované z iniciativy EU NextGenerationEU prostřednictvím Plánu obnovy a odolnosti SR (č. projektu 09I02-03-V01-00021).

Jako ICRC a Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně jsme jedním z akademických partnerů projektu, naši vědci do projektu přinášejí špičkovou expertizu v oblasti proteinového inženýrství. Dalšími akademickými partnery jsou Neuroimunologický ústav SAV, Univerzita Bayreuth, Univerzita v Groningenu, Univerzita v Oxfordu a Ústav experimentální fyziky SAV v Košicích, výzkumníci z těchto institucí přinesou prvotřídní odborné znalosti z oblasti polymerů, biochemie a biofyziky. Propojení vědeckého výzkumu s praxí v biotechnologiích, farmacii a kosmetice pak zaštití průmysloví partneři projektu, konkrétně Enantis a JUHAPHARM.

VE FNUSA BYLO ZAHÁJENO KLINICKÉ HODNOCENÍ PARISAH, PRVNÍ SVÉHO DRUHU

Na konci října bylo na půdě Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně zahájeno akademické klinické hodnocení léčiva s názvem PARISAH. Tento akronym pod sebou ukrývá klinickou studii hodnotící bezpečnost a účinnost parecoxibu u hospitalizovaných pacientů se spontánním subarachnoidálním krvácením, tedy závažným, život ohrožujícím mozkovým krvácením.

Národním koordinujícím zkoušejícím je MUDr. Peter Solár, Ph.D., z Neurochirurgické kliniky. Klinické hodnocení léku se zaměří na snížení vzniklé zánětlivé reakce, probíhat bude ve 4 až 5 nemocnicích po České republice.

Tato klinická studie je pro Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně první svého druhu – jde o klinické hodnocení s léčivem podle nové legislativy, kde je FNUSA zadavatelem, realizovaná za podpory Centra klinických studií FNUSA a CZECRIN.

ZDRAVÍ BY MĚLO BÝT TA NEJJEDNODUŠŠÍ VOLBA, ŘÍKÁ VÝZKUMNICE ANNA BARTOŠKOVÁ Z KARDIOVIZE

Sociální epidemioložka Anna Bartošková studuje, jak sociální a environmentální faktory ovlivňují riziko vzniku obezity a kvalitu našeho života. Nedívá se perspektivou konkrétního pacienta, ale analyzuje populační jevy a trendy. Pracuje s daty z projektu Kardiovize a o své práci se rozovídala pro portál Vědavýzkum.cz, nejčtenějšího média v oblasti vědy. Otázky pokládala redaktorka Tereza Mašínová.

Jste součástí týmu projektu Kardiovize. Proč projekt vznikl? Jde o dlouhodobou studii, která v Mezinárodním centru klinického výzkumu (ICRC) běží od roku 2013 a zaměřuje se na kardio-metabolické zdraví obyvatel Brna ve středním věku. Ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami jsme oslovili reprezentativní skupinu obyvatel Brna a pozvali jsme je na důkladné vyšetření kardiovaskulárního zdraví. Kromě lékařské prohlídky nám respondenti také vyplnili několik detailních dotazníků, které se týkaly zdravotní anamnézy, životního stylu nebo rodinného a socioekonomického zázemí. V úvodním roce jsme tak vyšetřili 2159 lidí.

Chtěli jste ale mimo jiné také studovat vývoj v čase, měření jste tedy opakovali. Kdy proběhlo a kolik lidí se vám vrátilo? Druhé vyšetření probíhalo mezi lety 2019–2022 a přišlo na něj 865 lidí. Tento počet ale hodnotíme pozitivně, protože byla pandemie covidu a lidé měli jiné starosti, nebo se báli chodit do zdravotnických zařízení. Přeměření už jsem se osobně účastnila, vedla jsem rozhovory s některými respondenty. Řada z nich byla ráda za důkladnou kontrolu zdravotního stavu. Těšilo je, že měli možnost o sobě říct víc, než na co je prostor při běžné kontrole u praktického lékaře.

Pokud správně počítám, tak se pomalu dostáváme do období, kdy by mohl být další sběr. Plánujete ho? Začínáme nad tím pozvolna přemýšlet, ale konkrétní datum zatím naplánované nemáme. Je to poměrně velká akce, protože převyšetření je časově, finančně i personálně velmi nákladné. Kromě tazatelů potřebujeme také kvalifikovaný zdravotnický personál v podobě lékařů a sester.

S pacienty ale udržujeme kontakt a pokud je to potřeba, pozveme je k měření pro jiné projekty. Respondenti, o kterých máme hodně dat, totiž mají velkou hodnotu. Zapojili jsme je například do projektů, které se zabývají rozvojem neurologických onemocnění, mozkových funkcí nebo rizika rozvoje aterosklerotických onemocnění.

Dnes má skoro každý chytré hodinky, které zaznamenávají mnoho dat – spánek, pohybovou a srdeční aktivitu. Dala by se tato data ve výzkumu využít?

Rozhodně ano, v některých studiích se již s využitím tohoto typu dat setkáváme. Jejich velkou výhodou je kontinuální a objektivní měření, které poté není zatížené individuálním vnímáním. V samotné praxi je pak ale nutné, aby byla v rámci jedné studie využita stejná zařízení, aby nedocházelo k systematickému zkreslení například z důvodu rozdílů v preciznosti měření.

K jakým hlavním výsledkům jste díky projektu Kardiovize dospěli?

Na základě našich dat už vzniklo mnoho publikací z různých oblastí. Máme řadu klinických výstupů, například v podobě redefinice rizikových hodnot některých parametrů hodnocení tuhosti cév. Máme také výstupy epidemiologického charakteru z oblastí kardiovaskulární, sociální, nutriční i environmentální epidemiologie.

Na co konkrétně se zaměřujete vy?

Studuji, jak socioekonomické nebo environmentální faktory ovlivňují riziko vzniku obezity. Z našich dat například vidíme, že lidé, kteří mají vyšší vzdělání, mají nižší riziko obezity. Zároveň nám data umožňují porozumět tomuto jevu více do hloubky a odhalit mechanismy, které za sociálními nerovnostmi ve zdraví stojí. V další analýze jsem se například věnovala tomu, jak riziko obezity ovlivňuje expozice environmentálnímu hluku. Ministerstvo zdravotnictví pravidelně vydává online dostupné hlukové mapy, které ukazují míru hluku na různých místech v Česku.

Na základě toho, že známe místa, kde naši respondenti žijí, pak můžeme vytvářet různé modely a analyzovat dopad dlouhodobé hlukové expozice. Tento přístup má samozřejmě své limitace – většina lidí není celý den doma a také je například rozdíl, jestli máme otevřené nebo zavřené okno. V globálním pohledu ale umíme i s takovými daty pracovat a jsou v epidemiologických studiích běžně využívána pro hodnocení vlivu hluku na naše duševní zdraví, spánek nebo kardiovaskulární zdraví.

Předpokládám, že mezi mírou hluku a rizikem vzniku obezity není přímá souvislost, ale jde spíše o širší kontext?

Přesně tak. V případě dlouhodobé expozice hluku z životního prostředí nejde o přímé ovlivnění, ale zvýšená expozice například vyvolá stresovou odezvu, která může ovlivnit metabolické procesy v těle i to, jak například vnímáme vlastní sytost. Nebo hluk přispěje k tomu, že máme nekvalitní spánek a riziko obezity pak roste kvůli tomu, že jsme nevyspalí, chováme se jinak a chybějící energii doplňujeme jídlem.

Máte tedy data, která by našemu zdravotnímu systému mohla ušetřit vysoké částky. Daří se vám je komunikovat na správných místech?

Zapojujeme se do různých projektů a snažíme se naše závěry dostat do médií. Ze zkušenosti víme, že jde o atraktivní téma, což je naše velká výhoda. I když musím říct, že pro mě, i mnoho kolegů, je těžké vystoupit z bubliny a vydat se do světa médií. Řada kolegů se toho bojí. Slabinu vidím v tom,

že nemáme vybudované pevné a dlouhodobé vztahy se stakeholdery a lidmi, kteří stojí za tvorbou politik v různých oblastech. Postupně na tom ale pracujeme a zlepšuje se to.

V zahraničí je běžné, že se část epidemiologického týmu věnuje práci s daty a vědecké činnosti, a jiní mají na starost oblast veřejného zdraví. Tito lidé nedělají přímo výzkum, ale věnují se komunikaci s tvůrci politik a komunikaci vědy k veřejnosti, což mimochodem také stojí spoustu času. V tomto ohledu se máme stále co učit. Bez komunikace s politiky a veřejností zůstanou naše epidemiologické studie jen v šuplíku.

Co bychom získali, kdyby se tato data více využila?

Díky epidemiologii můžeme lépe porozumět rizikovým jevům v populaci a identifikovat ty nejzranitelnější skupiny obyvatel. To nám umožňuje vytvářet podklady pro následnou tvorbu opatření tak, aby mohla co nejefektivněji přispívat k prevenci a podporovat zdraví obyvatel. Na základě epidemiologických dat například víme, že v místech, kde je lepší cyklistická infrastruktura nebo konektivita chodníků ve veřejném prostoru (odborně tomu říkáme walkability), tak je nižší riziko rozvoje obezity. To stejné platí i pro dostupnost zdravých potravin. Tato zjištění by se pak měla promítnout do územního plánování a městské architektury. Obecně bychom měli víc tlačit na to, aby nejzdravější varianty byly nejjednodušší a nejdostupnější. Prospělo by to nám všem.

Hodně se dnes mluví o open science a o tom, že by data měla být veřejně dostupná. Mohou tedy vaše poznatky využívat i jiní výzkumníci?

Open science je samozřejmě v epidemiologii velké téma. Naše zjištění publikujeme v odborných časopisech, výhradně ve formě open access, kdy jsou dostupná zdarma a všem. Většina projektů pak samotná data nezveřejňuje kompletně, ale hledá kompromisní řešení. O data z Kardiovize se v opodstatněných případech po vyplnění žádosti rádi podělíme. Někdy je poskytujeme zdarma, někdy jsou zpoplatněná. A obecně jsme vždy velmi rádi, když se naše data stanou součástí větší epidemiologické studie, což se děje. Kohortová data, tedy dlouhodobá data o skupině jedinců, ze střední a východní Evropy, jsou na rozdíl od západních zemí spíše nedostatkovým zbožím, a proto jsou hodně vzácná.

Jaké další podobné studie v Česku máme?

Působím také ve výzkumném centru RECETOX, kde máme k dispozici hned několik dalších dlouhodobých studií. Je to například studie EL-SPAC, která od roku 1991 monitorovala život a zdravotní stav více než 5000 matek a jejich dětí z Brna a Znojma. Rodiny byly sledovány od prenatálního období až do 19 let věku dítěte. Na tuto studii pak navazuje celá rodina studií CELSPAC, koordinovaná právě centrem RECETOX. Navazuje jednak na vyšetřování původních účastníků, dnešních třicátníků, ale zároveň dala příležitost zapojit se do výzkumu nové vlně maminek a jejich dětí. Na tomto typu dat jsem například sledovala, jak různé faktory, kterým jsou děti vystaveny v průběhu dětství, ovlivňují riziko, že budou v dětství či v dospělosti obézní. Dále v Česku probíhá například mezinárodní studie HAPIEE, která už více než 20 let sleduje zdravotní stav a životní styl naopak stárnoucí populace. Díky kombinaci těchto kohort máme docela dobrý přehled o zdravotním stavu české populace.

Kdybychom to závěrem shrnuli, co vnímáte jako hlavní problém v České republice, který stojí za tím, že tloustneme?

Je to rozhodně nezdravé stravování, sedavý způsob života a významná konzumace alkoholu. Chyba ale není jen na straně jednotlivců. Začínala jsem jako nutriční terapeutka. Při praxi jsem pracovala v poradnách, kam často přicházeli pacienti s civilizačními chorobami nebo řešili hubnutí, a já jsem jim doporučovala optimální jídelníček nebo pohybový režim. Realita je ale bohužel taková, že když klienti vyjdou z ordinace, tak se často vrátí do prostředí, kde se jim zformovaly špatné návyky, takže je těžké cokoliv měnit. Měli bychom tedy apelovat na to, aby byla prevence nadváhy a obezity komplexní, od vzdělávání v otázkách zdraví až po formování prostředí, kde je zdraví ta nejjednodušší volba.

DVA DOKTORANDI Z ICRC PŘEVZALI NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ OCENĚNÍ ZA VÝSLEDKY SVÉ PRÁCE

Ve čtvrtek 6. listopadu ocenila prorektorka pro výzkum a doktorské studium Masarykovy univerzity Šárka Pospíšilová excelentní doktorandy a doktorandky.

Mezi oceněnými byli i dva někdejší doktorandi z týmu Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) Buněčné a molekulární imunoregulace vedeného Janem Fričem. Oceněna byla Veronika Bosáková, která na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity absolvovala program Biomedicínské vědy se specializací v oboru Biochemie a molekulární biologie.

Ve své práci zkoumala patogenezi idiopatických střevních zánětů, zejména Crohnovy choroby, a zaměřila se na interakci imunitních buněk se střevním epitelem na lidském modelu. Její výzkum pod vedením Jana Friče přinesl nové poznatky pro budoucí možnosti léčby těchto onemocnění.

Dalším, kdo převzal ocenění za své vynikající výsledky, byl Ondřej Vymazal. Na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity absolvoval program Biomedicínské vědy se specializací v oboru Biochemie a molekulární biologie, věnoval se výzkumu řízení migrace neutrofilů při houbových infekcích. Jeho výzkum přinesl zásadní poznatky a otevřel nové možnosti pro cílenou imunomodulační léčbu s využitím zejména u pacientů po transplantacích.

K oběma oceněným míří velká a srdečná gratulace a Janu Fričovi i celému týmu CMI poděkování za inspirační vedení a podporu obou mladých úspěšných vědců.

Veronika Bosáková a Ondřej Vymazal si spolu s vedoucím svých prací Janem Fričem převzali za přítomnosti rektora MU Martina Bareše a prorektorky pro výzkum a doktorské studium MU Šárky Pospíšilové prestižní ocenění, které každoročně uděluje Masarykova univerzita.

Foto: Martin Indruch, Masarykova univerzita

PODZIMNÍ SEMINÁŘ AKADEMIE ICRC NABÍDL MLADÝM TALENTŮM PRODLOUŽENÝ VÍKEND PLNÝ VĚDY I TÝMOVÝCH VÝZEV

Platforma Akademie ICRC na půdě Fakultní nemocnice u sv. Anny otvírá dveře do světa vědy a výzkumu studujícím středních i vysokých škol. Mimo vzdělávání propojuje zvědavé mladé lidi s vědeckými týmy a nabízí jim vhled do zákulisí klinického i preklinického výzkumu.

Studující prostřednictvím Akademie ICRC nacházejí inspiraci, prohlubují své znalosti, rozšiřují si obzory o kariérních možnostech a seznamují se s dalšími motivovanými kolegy.

Akademii již prošlo přes 3 000 studujících, z nichž více než 130 absolvovalo stáž ve výzkumných týmech ICRC. Někteří z nich zde v nemocnici působí dodnes v roli zaměstnaných, jiní našli uplatnění ve spolupracujících institucích nebo v zahraničí. Často se pak absolventi a absolventky do Akademie ICRC vracejí v roli přednášejících či mentorů/mentorek a sdílejí své zkušenosti.

Odborná porota

Vyhlašování výsledků

Akademie ICRC je především známá svými akcemi – od poutavých online Science Talks, přes Lab Tours po pracovištích, až po víkendové semináře plné intenzivního vzdělávání v oblasti vědy a výzkumu.

Letošní seminář proběhl 7.-9. listopadu a zúčastnilo se jej 33 studujících z různých škol a oborů, kteří zažili víkend plný přednášek, interaktivních small groups a zajímavých diskuzí. Letošní ročník zažil tematiku AI, mindfulness, kardiologie, neurologie, patologie, mikrobiologie a mnoho dalšího!

Největší výzvou listopadového semináře byla týmová soutěž

Letos měly týmy za úkol zpracovat odborný článek do prezentace, kterou musely obhájit před odbornou porotou složenou z Mgr. Marcely Hortové Kohoutkové, Ph.D., MUDr. Martina Pešla, Ph.D. a prof. RNDr. Michala Masaříka, Ph.D. To vše pod časovým tlakem a s nutností efektivní týmové spolupráce.

Seminář přibližuje reálnou dynamiku vědecké práce. Pro mnohé to byla první zkušenost v oblasti prezentace výzkumných výsledků a nutno říct, že všechny týmy zvládly zpracovat zadaný projekt naprosto skvěle.

Jen jeden ale mohl zvítězit. Byl to tým ve složení:

- Šimon Novotný, 1. ročník všeobecného lékařství, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity
- Patrícia Larišová, 3. ročník bakalářského studia Experimentální a molekulární biologie – Mikrobiologie, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity
- Nela Bartoníčková, 8. ročník (oktáva), Gymnázium Matyáše Lercha
- Ondřej Žižka, 3. ročník (septima), Gymnázium Blansko

Jak vítězný tým hodnotí seminář a co jim účast přinesla, shrnuje krátký rozhovor.

Ondřej Žižka, Šimon Novotný, Nela Bartoníčková a Patrícia Larišová přebírají ocenění za svou práci

Proč tě láká svět vědy a výzkumu?

Šimon: Věda mě láká, protože v ní vidím způsob, jak přispět k světovým znalostem v oboru, který mě zajímá a zároveň i možnost seberealizace.

Patrícia: Už odmala ma zaujímali přírodní vedy a medicína, pred seriálom „Bol raz jeden život“ som presedela hodiny. Dlho som premýšľala nad lekárskou dráhou, no počas pandémie som si uvedomila, že ma viac láka práca v laboratóriu než s ľuďmi. Robí mi radosť hľadať odpovede na otázky a premýšľať, ako teórie pretaviť do niečoho, čo reálne pomôže ľuďom.

Nela: Pretože práve díky vědě a výzkumu můžeme náš svět a obecně to, jak věci fungují, poznat více do hloubky. Myslím si, že výzkum je neskutečná příležitost pro nás jako lidi, a věřím, že budu právě díky němu a práci ve vědě schopná do budoucna pomoci co nejvíce lidem. Je to zatím ne úplně probádaná cesta, na kterou bychom se neměli bát vydat.

Ondřej: Je pro mě fascinující objevovat záhady světa, ve kterém žijeme. Taktéž bych chtěl svojí prací přispět k tomu, že se lidem na této planetě bude žít lépe.

Jak fungoval váš tým v průběhu víkendového semináře? Co si myslíš, že stojí za vašim týmovým úspěchem jako výherců soutěže?

Šimon: Spolupráce v týmu probíhala hladce a bylo vidět, že všichni byli do daného téma zapálení. Tímto bych chtěl celému týmu poděkovat za to, jak se svého úkolu zhostili. K výhře určitě přispělo i to že nám odborný článek co do tématu a zpracování sednul.

Patrícia: Pomerne rýchlo sme si rozdelili role a sústredili sme sa každý na svoje, čo nám dovolilo naše časti vyšperkovať. Ako tím sme sa tiež snažili pochopiť podstatu nášho článku, aby sme ju dokázali jednoducho vysvetliť. Myslím si, že sa nám to podarilo; zároveň sme podľa mňa upúťali aj vtipnými obrázkami a dobrým prejavom.

Nela: Náš tým fungoval vlastně tak nějak sám od sebe, úplně přirozeně. Vůbec to nebylo o tom, že bychom chtěli vyhrát – chtěli jsme spíš náš vědecký článek pochopit, zpracovat a odprezentovat co nejlépe. Myslím, že nám hodně pomohlo, že jsme si práci mezi sebe dokázali efektivně rozdělit a že jsme si navzájem pomáhali, takže nejspíš právě ta týmová spolupráce.

Ondřej: Vzhledem k mým zkušenostem z vedení skautského oddílu bych řekl, že celkem běžně – rozdělili jsme si práci na podobně velké díly, které jsme následně zpracovali. Můj celkový dojem je, že v našem týmu se protklo velmi dobré porozumění svěřenému tématu se schopností prezentovat a vysvětlovat.

Co se ti na semináři Akademie ICRC nejvíce líbilo?

Šimon: Na semináři se mi nejvíce líbilo že přednášky byly na různá témata a taky možnost konzultovat s odborníky.

Patrícia: Najviac ma zaujali prednášky o mindfulness vo vede a o životopisoch a pohovoroch. Páčili sa mi však aj všetky ostatné a odniesla som si z nich veľa nového. Okrem prehliadky nemocnice a už spomínaných prednášok to bola možnosť

Ondřej Žižka, Patrícia Larišová, Nela Bartoníčková a Šimon Novotný

stretnúť sa s rovnako zmýšľajúcimi ľuďmi a naviatať nové priateľstvá a kontakty.

Nela: To je opravdu těžké říct, mně se hrozně líbila celá náplň semináře. Skvělá byla možnost (a taky velká výzva) v týmu odprezentovat vědecký článek, jako bychom byli reálný vědecký tým a zároveň jsem si moc užila i všechny přednášky a diskuze s ostatními. Obecně si asi nejvíc cením propojení odborného a neoborného programu, všechno na sebe bez jediné chybičky krásně navazovalo.

Ondřej: Z celého programu se mi velmi těžko vybírá, protože něco dobrého jsem si našel v každém bodu programu, ale jako mimořádnou bych označil přednášku o mindfulness a lidské (ne)objektivitě od pana doktora Rastislava Šumce.

Co je to hlavní, co si ze semináře odnášíš? A jak to ovlivní tvé budoucí plány?

Šimon: Ze semináře si odnáším hromadu zážitků a nových informací. Vědě se věnuji už od studia třetího ročníku na gymnáziu a hodlám v tom pokračovat. Přístup k tomu mi také usnadňuje má fakulta programem s vědeckou nadstavbou P-Pool, kterého jsem součástí. Celý seminář byl úžasný a těším se na možnosti další spolupráce, které mi otevřel.

Patrícia: Odnášam si odtiaľto mnoho vecí, no asi najdôležitejšia z nich je, že keď na sebe človek zapracuje a verí si, dosiahne viac, než si myslí, že dokáže. Netreba sa báť skúšať nové veci a ísť mimo svojej komfortnej zóny.

Nela: Asi hlavně super zkušenosti a kontakty na úžasně lidi. Bylo skvělé zkusit být na chvíli opravdovým vědcem a odnáším si, že to určitě stojí za to a neuvěřitelně se těším, až takovým vědcem budu. Myslím, že nás seminář všechny posunul o něco dál.

Ondřej: Celkově ze semináře odcházím namotivovaný do světa vědy, tak snad mi při psaní mé práce SOČ ta motivace vydrží. Také vnímám, že je hodně možností, kde ve vědě začít, jen člověk musí umět správně hledat.

Ministerstvo zdravotnictví vyhlásilo výsledek jednostupňové veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na léta 2026-2029 o účelovou podporu na řešení projektů zdravotnického výzkumu a vývoje. FNUSA získala celkem 8 projektů (3 řešitelské a 5 spoluřešitelských).

Za FNUSA bylo podáno celkem 47 návrhů projektů. Realizace podpořených projektů bude zahájena 1. 1. 2026. K financování byly doporučeny tyto projekty:

Řešitelské projekty:

Dr. Amit Suresh Khairnar, Ph.D. – NW26-04-00432 – Cílená léčba střevní dysbiózy u Parkinsonovy nemoci: Zkoumání potenciálu transplantace fekální mikrobioty mladých zdravých lidí při snižování neurozánětu a neurogliální senescence

doc. RNDr. Jan Škoda, Ph.D. – NW26-07-00021 – Repurposing léčiv pro terapii pediatrických nádorů řízených MYC s využitím mitochondriální syntetické letality

Mgr. Sandra Thalerová, Ph.D. – NW26J-08-00050 – Inovativní in vitro hodnocení nových trombolytických látek: Řešení klíčových výzev v trombolýze

Spoluřešitelské projekty:

MUDr. Beata Hemmelová, Ph.D. – NW26-03-00116 – Optimalizace terapie karcinomu rekta a orgán šetřící strategie prostřednictvím pokročilého profilování ctDNA a mikrobiomu pro přesné monitorování a hodnocení odpovědi na léčbu.

MUDr. Peter Solár, Ph.D. – NW26-04-00180 – Randomizovaná, placebem kontrolovaná, dvojitě zaslepená klinická studie hodnotící bezpečnost a účinnost parecoxibu u hospitalizovaných pacientů se spontánním subarachnoidálním krvácením

prof. MUDr. Hana Jedličková, Ph.D. – NW26-05-00404 – Rezistence k antibiotikům u Treponema pallidum subsp. pallidum: mapování nově vznikající rezistence u současných kmenů způsobujících syfilis

Mgr. Jan Frič, Ph.D., MHA – NW26-06-00231 – Nové možnosti pro neinvazivní diagnostiku a monitoring aktivity u pediatrických pacientů s eozinofilní ezofagitidou

Dr. Amit Suresh Khairnar, Ph.D. – NW26-07-00429 – Peptidové inhibitory zaměřené na agregaci indukovanou semeny alfa-synukleinu pro terapii synukleinopatií

Všem navrhovatelům děkujeme za spolupráci a aktivitu a úspěšným navrhovatelům srdečně gratulujeme.

Na začátku listopadu se část týmu Grant Office Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) vydala do Bruselu na významné setkání odborníků z oblasti řízení a podpory výzkumu. Kongres přinesl řadu nových poznatků, trendů i cenných kontaktů pro další rozvoj naší grantové podpory.

Specialistky pro agendu výzkumných grantů z Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) Jolana Jelínková a Alena Tresová se zúčastnily 1. Central and Eastern European Congress for Research Managers v Bruselu.

Tento nově vznikající kongres propojuje odborníky na podporu výzkumu z celé střední a východní Evropy a zaměřuje se na sdílení zkušeností, posilování kompetencí a hledání efektivních postupů v oblasti řízení, administrace a podávání grantů.

Účastnice měly možnost vyslechnout si příspěvky od předních evropských specialistů, diskutovat o výzvách v grantovém prostředí a navázat kontakty s kolegy z dalších institucí. „Jsme rádi, že se můžeme vzdělávat a posouvat dál, abychom byly ještě úspěšnější v podpoře našich výzkumníků,“ uvedly po návratu naše grantové specialistky.

Jejich nově získané zkušenosti a inspirace budou nyní přínosem pro celý tým i pro vědecké pracovníky, kterým pomáhají v přípravě a realizaci projektů.

Dialýza v pohodlí domova

Váš partner pro domácí dialýzu

Zkrácené informace o zdravotnických prostředcích

Sleep•safe harmony. Přístroj *sleep•safe harmony* je určený pro léčbu pacientů s omezením funkce ledvin nebo s terminálním selháním ledvin, bez ohledu na jejich věk. Zajišťuje podporu životních funkcí odstraňováním nadměrného množství tekutin a detoxikací. Nabízí možnost provedení aAPD, NIPD, COPD, tidal dialýzy, IPD nebo PD-Plus terapie. Kontraindikace: Tento přístroj se nesmí používat u pacientů s vážným chronickým zánětlivým onemocněním střev nebo velkými abdominálními srůsty. Jedná se o zdravotnický prostředek (třída rizika IIb). Přístroj mohou instalovat, provozovat a používat jen osoby, které mají potřebné vzdělání nebo znalosti a zkušenosti a byly za tímto účelem prokazatelně zaškoleny. Pro detailní informace o správném používání, možných nežádoucích účincích, interakcích a kontraindikacích čtěte pozorně návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodného spotřebního materiálu a příslušenství, které lze bezpečně s přístrojem používat. Dříve, než se použije jiný spotřební materiál a či příslušenství, se musí ověřit jejich vhodnost. Výrobce: Fresenius Medical Care AG, Else-Kröner-Straße 1, 61352, Bad Homburg, Německo. **NxStage System One.** Přístroj NxStage System One je určen k léčbě selhání ledvin nebo hypervolémie pomocí hemofiltrace, hemodialýzy a/nebo ultrafiltrace ve středisku poskytujícím chronickou péči. Systém je rovněž určen pro hemodialýzu v domácích podmínkách, včetně domácí noční dialýzy. Veškeré léčebné postupy musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet školený a kvalifikovaný personál, který je předepisujícím lékařem považován za kompetentní k používání tohoto prostředku. Při provádění noční léčby pomocí NxStage System One je nutné použití detektorů úniku tekutin z cévního přístupu, přístroje a kazety. Jedná se o zdravotnický prostředek (třída rizika IIb). Pro další informace o správném používání a rizicích čtěte pozorně návod k použití. Výrobce: NxStage Medical, Inc., 350 Merrimack St, Lawrence, MA 01843, USA. Hemodialyzační systém **5008S.** Hemodialyzační systém 5008S slouží k mimotělnímu očišťování krve pacientů s omezenou funkcí ledvin. Pohání a kontroluje oběh dialyzačního roztoku a mimotělní krevní oběh. Hemodialyzační systém je standardně navržen pro terapii pomocí postupu ONLINE. V tomto případě je substituční objem automaticky optimalizován funkcí AutoSub plus. S hemodialyzačním systémem lze provádět jak acétátovou, tak i bikarbonátovou dialýzu. Může být provedena ISO-UF (ultrafiltrace bez průtoku dialyzátu). Je určen pro použití pro dialýzu v zařízeních pro zdravotní péči nebo v domácnostech. Jedná se o zdravotnický prostředek (třída rizika IIb). Přístroj mohou instalovat, provozovat a používat jen osoby, které k tomu mají potřebné vzdělání nebo znalosti a zkušenosti a byly prokazatelně zaškoleny. Pro detailní informace o správném používání, možných nežádoucích účincích, interakcích a kontraindikacích čtěte pozorně návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodného spotřebního materiálu a příslušenství, které lze bezpečně s přístrojem používat. Dříve, než se použije jiný spotřební materiál či příslušenství, se musí ověřit jeho vhodnost. Výrobce: Fresenius Medical Care AG, Else-Kröner-Straße 1, 61352, Bad Homburg, Německo. Terapie domácí dialýzy předepisuje lékař. Poslední datum revize tohoto materiálu: 12. 5. 2025.

Česká republika: Fresenius Medical Care - ČR, s.r.o.
Evropská 423/178 · 160 00 Praha 6 · Telefon: +420 237 037 900
www.freseniusmedicalcare.cz

Lázně Luhačovice, a.s.

LÁZEŇSKÁ LÉČBA DĚTÍ

od 1,5 roku do 18 let

ALERGIE • ASTMA • ATOPICKÝ EKZÉM

- v zimním období vyšší standard ubytování **bez příplatku**
- unikátní přírodní léčivé zdroje a čistý vzduch • léčba s využitím Vincentky
- špičkově vybavené dětské léčebny • školní výuka ve státní ZŠ přímo v dětské léčebně

**Zdravotní pojišťovna hradí dětem
komplexní lázeňskou péči a průvodce dítěte do 6 let.**

ZEptejte se svého PEDIATRA

